

bb. 70. bács megyei tsz-tagok a népfrontban

t ms mné vm Li

1961. május 26.

a termelőség- és önszegélyező csoport meghívására pénteken a bács-kiskun megyei termelőség- és önszegélyező csoport tagja érkezett budapestre kétnapos látogatásra. első nap a főváros nevezetességeivel ismerkedtek. este a hazafias népfront országos tanácsának elnöksége vendégül látta a szövetségi gazdákat a népfront-klubban. a bács megyei tsz-tagokat nyers rezső pénzügy-miniszter, a megye képviselője fogadta, majd dr. ortutay gyula, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára üdvözölte őket. a baráti légkörben lefolyt többórás találkozó végén brán andrás, a biztosítási és önszegélyező csoport megyei intézőbizottságának elnöke mondott köszönetet a vendéglátásért. /mti/

v é g e

22.23

22.10

104

- 52 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b.e.l.f.öldi h.i.r.e.k

1961. május 27.

bb. 1. Oidipusz király, salemi boszorkányok, a nyugati világ hőse - darvas józsef és németh lászló új drámája - a 125 éves jubileumára készülő nemzeti színház 1961/62-es programja

i v/gk/gy/sr

1961. május 27.

a nemzeti színház július elejével bezárja kapuit. a nemzetiben shakespeare sok hühhő semmiért, a katona józsef színházban németh lászló a két bolyai című darabjával fejezik be az idei évadot. a nyáron a művészek vakációra mennek, igaz csak rövid időre, hiszen a szegedi szabadtéri játékokon a színház társulata játssza madách: az ember tragédiáját.

a színházban már a jövő évad programját készítik elő. a nemzeti színház ünnepi évfordulóra készül: 1837 augusztus 22-én gördült fel először a színház függőnye vörösmarty mihály szavaira, s az elmúlt egy és negyed évszázad a magyar színház részére örökké emlékeztetése tette ezt a napot. a jövő évad tehát ünnepi évad - a színház 125 éves jubileumának esztendője. a nemzeti színházat a magyar nyelv és irodalom ápolására alapították, s így az 1961/62-es évadban fokozottabb helyet kell kapnia a magyar drámának. felújításra kerül tehát a már néhány éve nem játszott csongor és tünde, ugyancsak felújítják katona józsef bánk bánját is. a színház eddigi műsoráról hiányzott móríc zsigmond műve. a jövő évadban a nagy magyar elbeszélőnek eddig csak regényben ismert alkotása elvenedik meg a színpadon: bemutatják a századforduló éveit idéző kiváló kivirradtig című alkotását.

új drámával lép színre darvas józsef, aki a kormos ég és a hajnali tűz nagy sikere után, ismét a mai kor érdekes problémájához nyúl, amikor egy idős és egy fiatal kommunista konfliktusáról - az egy célért dolgozó és egymással néha mégis szembe kerülő mai emberekről - ír. új művén dolgozik németh lászló is.

a színház a jövő évadban új drámairót készül avatni, a fiatal kamondi tóth lászlót, aki novelláival már sok sikert aratott. a fiatal író szindarabja egy nagy szerelem története.

a klasszikus színi irodalomból adósságot akarnak törleszteni szofoklész oidipusz királyának bemutatásával. a több mint kétezer éves tragédia - a világirodalom első bűnügyi története - babits mihály költői fordításában kerül színre. az új évadban shakespeare művei közül vagy a hámlet kerül felújításra - új szereposztásban és rendezői felfogásban - vagy a ritkán játszott szeget szeggel.

/folyt. köv./

21,10

1/5

6.25

- 1 -

bb. 1. oidipusz király..... 1. folyt./ gy

a nagy német drámaíró bertolt brecht egyre növekvő népszerűségét a színház a galilei előadásával szeretné fokozni. a darabot nemrégiben a berlini együttes német nyelven játszotta nagy sikerrel a nemzeti színház színpadán.

az új amerikai irodalom két kimagasló alkotását tervezik műsorra tűzni: eugene o'neil posthumus önéletrajzi drámáját, az utazás az éjszakában című szindarabot és arthur miller salemi boszorkányok című híres színpadi alkotását kívánják bemutatni. műsorra kerül még a legnagyobb ír drámaíró, john millington synge: a nyugati világ hőse című világhírű vígjátéka.

a nemzeti színház a felsorolt darabok közül nyolc bemutatóra bérletet hirdet, az 1961/62-es évadra. a bérleteket június elsejétől lehet megrendelni. a bérleti előadásokra már most nagy az érdeklődés.

/mti/

bb. 2. kilenc budapesti diákokthoz pályázik a kollégiumi címre - a bentlakásos intézetek növendékei jobban tanulnak, mint az otthon lakók

i zs/zs/gy/sr

1961. május 27.

a budapesti pedagógusok, oktatási szakemberek megvizsgálták hogyan működnek a főváros diákokthoz, hogyan élnek, dolgoznak a bentlakásos intézetek növendékei. az átfogó vizsgálat eredményeiből kitűnik, hogy az otthonok - amelyekben csaknem négyezer 14-18 éves fiatal lakik - jó körülményeket, megfelelő tanulási, szórakozási lehetőségeket biztosítanak a diákoknak. erről tanuskodik egyebek között az is, hogy a kollégiumok és diákokthoz fiataljai a tavalyi oktatási évben és az idei tanév első félévében is jobb tanulmányi eredményeket értek el, mint a szülői házban lakó társaik.

érdekes képet ad a diákszállások kulturális életéről a vizsgálat alkalmával készült leltár. eszerint a budapesti 36 diákokthoznak, illetve kollégiumnak összesen 66 rádiója, 10 rádióstúdiója, 33 televízió készüléke, 8 zongorája, 14 lemezjátszója, 8 magnetofonja, 8 filmvetítő gépe, 3 fényképészlaboratóriuma és számos különböző zenekari hangszere van.

a fiatalok szabad idejük legnagyobb részét olvasással töltik. az otthonok könyvtárában meghaladja a 25 000 kötetet - az ideai költségvetési keretből azonban ismét több ezer klasszikus és modern könyvet szereznek be.

/folyt. köv./

21, 18. 6. 50

- 2 -

KE

bb. 2. / kilenc budapesti.... folyt./ gy

mint ismeretes, a legjobban működő diákokthozokat kollégiumokká nyilvánítják - ehhez azonban jó tanulmányi eredményeket kell elérniük az otthonok lakóinak, s a közösségi életben is példás kollektívát kell kialakítaniuk. a javaslattevő szervek véleménye szerint az idei tanévben az eddigi két kollégium mellett még további kilenc budapesti diákokthoz pályázik eséllyel a kollégiumi címre.

/mti/

..

bb. 3. egyéves tudományos munka eredménye: jelentős devizamegtakarítás

i tz/sze/gy/vg

1961. május 27.

jelentős eredménnyel zárult a budapesti műszaki egyetem szervetlen kémiai tanszéke dolgozóinak szappanipari jellegű kutatása, amelyet az élelmezésügyi minisztérium növényolaj- és háztartásvegyipari igazgatóságával kötött szocialista szerződés alapján végeztek.

a szappan minősége kristályszerkezetétől függ, ez pedig az egyik gyártási művelet, az ugynevezett rudalás közben alakul ki. néhány éve a hazai szappanipar is a legkorszerűbb rudalóberendezésekkel rendelkezik már, de eddig nem voltak tudományosan megalapozott előírások ezeknek a gépeknek a leggazdaságosabb alkalmazására. a szocialista szerződésben az egyetemi szakemberek éppen a rudalás közben lejátszódó vegyi átalakulás megvizsgálására, illetve a legcél-szerűbb rudalás-technológia kidolgozására vállalkoztak.

ady endre adjunktus és munkatársai, losonczi károly vegyész-mérnökkel, az iparigazgatóság munkatársával együttműködve mindenekelött megbízható, gyors és pontos röntgenográfias vizsgálati módszert dolgoztak ki, amellyel a kristályszerkezet alakulását a gyártás egész folyamatában figyelemmel lehet kísérni. ezután új módszerükkel különböző összetételi nyersanyagok különféle megmunkálási módjait vizsgálták végig, és csaknem egyéves munkájuk eredményeképpen meg is találták azt a legcél-szerűbb megmunkálást, amellyel az olcsó hazai zsiradékokból is ugyanolyan kifogástalan minőségű szappan készíthető, mint a drága külföldi kókuszolaj felhasználásával.

a kutatás tehát nemcsak a hazai szappanok minőségének jelentős megjavítását alapozta meg, hanem megdöntötte a pálmaolaj nélkülözhetetlenségének hitét is, s így a behozatal feleslegessé tételére révén jelentős devizamegtakarításhoz is hozzásegítette a népgazdaságot.

/mti/

..

21, 30 6. 55

- 3 -

KE

bb. 4. négyszázféle általános és középiskolai tankönyv 12 millió példányban

i vt/hné/gy/sr

1961. május 27.

a tankönyvkiadó vállalatnál elmondották az mti munkatársának, hogy az általános iskolások részére / a felnőtt oktatással együtt / 115-féle tankönyv jelenik meg, mintegy nyolcmillió példányban. a középiskolákban tanulók számára / ugyancsak a felnőtt oktatással együtt / 281-féle tankönyvet nyomnak, s ezek példányszáma meghaladja a négy milliót. újdonságként az általános és a középiskolai tankönyvekből az idén 25-félét - körülbelül egymillió példányban - már félvásznon kötésben jelentetnek meg.

változatlanul szükséges a használt könyvek összegyűjtése. a tapasztalatok szerint az ezzel kapcsolatos terv teljesítésének útjában nincsenek akadályok, a pedagógusok készséggel segítik a gyűjtési munkát. előreláthatólag mód nyílik arra is, hogy a begyűjtött könyvekből csak a kevésbé használtakat bocsássák a tanulók rendelkezésére. a múlt évihez hasonlóan ezidén is készítenek többtízezer példányban a gyakorlati oktatást segítő könyveket, illetve jegyzeteket, tanmeneteket, utmutatókat.

a dolgozók általános iskoláiban tanulók számára tavaly megjelent tananyagot most bővített, j vitott formában adják ki, hogy ezzel is könnyítsék az ismeretanyag elsajátítását. nem lesz szükség külön számtan, fizika, kémia, növény- és állattan könyvekre, mert ezek anyagát beépítik a bővített kiadásban megjelent tananyagba. a magyar irodalmi olvasó és a magyar nyelvtan marad csak használatban a dolgozók általános iskoláiban, a többi könyvre nem lesz szükség.

/mti/

bb. 5. növekszik az érdeklődés a művészeti ismeretterjesztés iránt - a tit faluhelyen is rendezzen több kiállítást

t hi/tr/gy/sr

1961. május 27.

a tudományos ismeretterjesztő társulat művészeti, képzőművészeti és építészeti országos választmányának ülésén megvitatták a tit művészeti szakosztályainak háromévi munkáját és további feladatait. a tanácskozáson megállapították, hogy az utóbbi években a művészeti ismeretterjesztés jelentősen kiszélesedett, kikerült a falura, kiterjeszkedett az üzemekben, s számottevő eredményeket ért el az ifjúság körében is.

/folyt. köv./

21,35 6.40

- 4 -

AB

bb. 5. / növekszik az érdeklődés.... folyt./ gy

azt mutatják a szakosztályok működéséről szóló statisztikai számok is: míg 1958-ban országosan 1 614 művészeti előadást tartottak, addig 1960-ban ez a szám több mint háromezere emelkedett. a falvakban tartott művészeti ismertető száma megháromszorozódott, az ipari üzemekben pedig a három év előttivel szemben az érdeklődők száma megkétszereződött. különösen sikeresek voltak a társulat-filmművészeti előadásai, amelyeket jelentős mértékben az ország egész területén működő filmklubok tettek lehetővé. sokoldalú volt az építőművészeti ismeretterjesztés is. a város-építészeti előadások közül kiemelkedik a „világ nagyvárosai” sorozat, amely budapesten évek óta rendszeresen nagy hallgatóságot vonz. az üzemi és területi művelődési otthonokban szép magyar városok címmel filmmel illusztrált előadássorozatot tartottak. képzőművészeti vonalon igen jól beváltak a muzeumlátogatások, amelyek példájára az utóbbi időben időszakos kiállítások, tárlatok látogatását is megszervezi a tit. a művészeti ismeretterjesztést szép sikerrel szolgálja a budapesti művelődési házakban három éve folyó „a világ nagy múzeumai” című sorozat, amelynek számos előadását többször is meg kellett ismételni.

a vitában résztvevők felhívták a figyelmet a falvakban folytatott művészeti ismeretterjesztés fokozására. ez közvetlen segítséget nyújt a falusi lakosság kulturális nevelésében, a falu és város közti különbség feloldásában. ezért szorgalmazzák az előadásokon kívül kiállítások rendezését is. javasolták továbbá olyan művészeti ismeretterjesztő előadások rendezését, amelyek egy-egy kérdést több művészeti ág segítségével szemléltetnek. ilyen módon ugyanis a zenét, irodalmat, képzőművészetet és színjáratot együttesen lehet felhasználni egységes előadásban.

/mti/

bb. 6. a 6. kerületből az iskolás gyermekek jórészt üdültni küldi a tanács

t fe/tr/gy/sr

1961. május 27.

a 6. kerületi tanács végrehajtó bizottsága szombaton a kerület hárshegyi nyári napközitáborában tartotta ülését, hogy a helyszínen meggyőződjenek a gyermekek nyári üdültetésének előkészítéséről.

/folyt. köv./

21,44 6.45

- 5 -

65

bb. 6. / a 6. kerületből... folyt./ gy

a múltévi tapasztalatokat felhasználták: otthonosabbá tették a mintegy négy holdnyi területen elterülő nyári napközi otthont. a kerületi kiszisták az ötvös Lőránd tudományegyetem és a műszaki egyetem, valamint a zeneművészeti főiskola hallgatóinak és a varga katalin gimnázium diákjainak segítségével 3 500 óra társadalmi munkával járultak hozzá a tábor tökéletesítéséhez és ezzel 18 700 forintot takarítottak meg a kerületnek.

a hárshgyi táborban naponta mintegy hatszáz 6-tól 14- éves koru gyermek tölti pedagógusok felügyelete alatt a nyári szünidőt. a gyermekeket az üdülés előtt orvos vizsgálja meg és a táborban is ügyelnek majd rájuk.

a hárshgyi nyári napközitáboron kívül a balatonon, a mecsekben, a bükkben, cömösön és a fertő tónál töltik majd a 6. kerületi gyermekek nyári szünidejük egy részét. a 6. kerületi tanács a kerületből a gyermekek mintegy 50 százalékát küldi nyári üdülésre.

/mti/

..

21,45

6.30

HE

- 6 -

bb. 7. a budapesti nőtanács gazdag műsora a nemzetközi gyermeknapra

i fe/hné/e sr

1961. május 27.

házánkban országsszerte május 28-án ünneplik a nemzetközi gyermeknapot. ebben az esztendőben ezen a napon emlékeznek meg hazánkban az uttörő mozgalom fennállásának 15. évfordulójáról is.

a gyermeknapot megelőző hetekben szülői értekezleteken vitatták meg a gyermeknevelés kérdését és az uttörő mozgalom jelentőségét. számos budapesti és vidéki üzemben tartottak a szülők anketot a gyermeknevelésről, vagy például az apák felelősségéről. a gyermekek csoportos látogatást tettek a szülők munkahelyén, - gyárakban, üzemekben és termelőszövetkezetekben, - hogy jobban megismerjék a szülők napi munkáját. a kerületi nőtanácsok „mit dolgozik édesanyám, édesapám,„ című gyermekrajz-pályázatot hirdettek. e rajzokat kiállításokon mutatják be.

a gyermeknapi ünnepeket az óvodákban szombaton tartják meg. a szülők jelentőseben átadják majd a nőtanács, valamint a patronáló üzemek ajándékait. vasárnap az ország valamennyi uttörő csapata ünnepélyes összejövetelt rendez. ezen a gyermekek meghallgatják a kisz központi bizottságának üdvözlését, amelyet a rádió és a televízió közvetít, majd a kisdobos és uttörő-avatásra kerül sor. itt veszik fel a 8. osztályt végzett uttörőket is a kisz-szervezetbe. az ünnepegre a szülőket is meghívják.

a kerületi szabó ervin könyvtárak megrendezik az írók és gyermekek találkozóit. pedagógusok vezetésével irodalmi sétákat, műemlék-látogatásokat, városnéző körsétákat rendeznek. az állami gyermekotthonok kis lakóinak ajándékokat, játékszereket készítenek. a kórházak kis betegeinek mesedélutánt és filmvetítést tartanak. a nemzetközi gyermeknapon a főváros parkjaiban és játszóterein sportbemutatókat, „számháborút,„ és ügyességi versenyeket rendeznek. /mti/

bb. 8. előadás a darwinizmus és a mikrobiológia kapcsolatáról

k ms/gg/e fm

1961. május 27.

a magyar tudományos akadémia elnökségének előadásorozatában hétfőn weiszfeller gyula levelező tag darwinizmus és mikrobiológia címmel ad elő. /mti/

8.26.10⁰⁰

HE

- 7 -

bb. 10. kórház és két szanatóriumot terveztek szíriának a magyar építésszek - az 1200 rajzot és a 12 000 fényképmásolatot repülőgép vitte szíriába

i sb/hmé/e vg

1961. május 27.

a középülettervező vállalat dolgozója tavaly januárban megbízást kaptak szíriától, hogy készítsék el egy kórház és két tbc-szanatórium tervét. mányoki lászló és városi péter építésszek korszerű, 150 ágyas kórházat terveztek. a rakkában telépülő új kórházban két operációs teremmel ellátott nagy műtő és négy kisebb műtő áll majd az orvosok rendelkezésére, s a járóbetegeknek rendelőintézet is készül. medvedt lászló és ulrich ferenc tervezte a tüdőbeteg gondozó szanatóriumokat. mindkettő 150 ágyas és tüdősebészeti műtővel is berendezik.

a magyar építésszeknek sokféle különleges helyi jellegű műszaki előírást kellett figyelembe venniük. így az ivóvíz, a csatorna és a csapadékvíz vezetékai csak az épület homlokzatára, kívülre kerülhetnek. a tervezők e szokatlan feladatot is sikerrel megoldották, teljesítették az előírást, de nem csufították el az épületet sem, mert kívülről nyitható, vasbeton-szekerényekben helyezték el a csöveket. az épületek tetejére 160 köbméteres víztárolókat is terveztek, hogy a vízellátási zavarok esetén se maradjanak ivóvíz nélkül a betegek. a tervek nagy előnye, hogy a kivitelezésnél valamennyi épületszerkezetet szíriai anyagokból, helyi erőforrások segítségével készíthetik el. az előzetes tervbemutatón nagy elismeréssel nyilatkoztak a szíriai mérnökök a magyar építésszek munkájáról. érdekes megemlíteni: a munkaügyi minisztérium egyik osztályvezetője felvételét kérte a magyar építőművészek szövetségébe.

a tervező vállalat dolgozója márciusban az utolsó rajzokat készítették, amikor szíriában megváltoztak az ország általános építészeti, műszaki előírásai. a határidő azonban május végére írta elő a tervek szállítását, s ezért 110 önként jelentkező mérnök és technikus 42 nap alatt átdolgozta a rajzokat. így még néhány nappal a határidő előtt, csütörtökön becsomagolták a kész terveket. pénteken indult a repülőgép, amely 1200 rajzzal és 12 000 fényképmásolattal megrakott négy nagy ládában vitte szíriába a kórház és a két szanatórium tervét. /mti/

9.10.10¹²

NE

- 8 -

bb. 9. korszerűsítik a gyártást, új technológiákat alkalmaznak a csepeli golyóscsapágygyárban

i/tó/tm/rj vg

áoyá. május 27.

a csepel vas- és fémművek golyóscsapágygyárában nyolc év alatt megháromszorozódott a termelés és a gyártmányok minősége is állandóan javul. a tavalyihoz képest két százalékkal csökkentik az önköltséget és 9 százalékkal növelik a termelékenységet. a műszaki fejlesztési terv alapján megkezdtek egyes munkafolyamatok automatizálását és a munka jobb megszervezését. új technológiával a korábbi 40-50 órától 8 órára csökkentették egy-egy sorozat csapágy ugynevezett él-lelörésének munkaidejét.

ez év elején újabb nagy feladatot kaptak. a csepel vasmű vezetősége felhívással fordult a szerszámgépgyár, az egyedi gépgyár és a golyóscsapágy-gyár dolgozóihoz, hogy dolgozzák ki a marógépekhez szükséges golyóscsapágyak gyártástechnológiáját. a legnagyobb feladat a golyóscsapágy-gyáriakra hárult, ugyanis a félkész anyagokból nekik kell nagy pontosságú csapágyakat készíteniük. ők dolgozták ki a köszörülés, a hőkezelés, a nagyolás és végül a pontos méretre alakítás gyártástechnológiáját.

a fáradozás sikerrel járt. annakidején a motorkerékpárokhoz szükséges speciális görgők bemérése egy esztendőig tartott, most ezt egy hónap alatt elvégezték. ez idő alatt körülbelül 8000 mérést végeztek, amíg végül kialakult a programvezérlésű marógépek csapágyaihoz szükséges görgők pontos mérete. azóta már elkészült a szükséges csapágyakhoz való görgő is. /mti/

..-

bb. 11. 1300 fajta kaktusz egy diósgyőri mérnök otthonában

vid/le/j/rj

1961. május 27.

schummel rezső, a lenin kohászati művek mérnöke 15 éve - főiskolai hallgató korától - foglalkozik kaktuszok nevelésével. a szinte már tudós szakértelemmel és igényességgel botanizáló fiatal mérnök másfél évtized alatt az ország egyik legértékesebb kaktuszgyűjteményét állította össze. a világon összesen mintegy 2500, rendszertanilag különböző kaktuszfélélet tartanak számon, s ebből 1300 féle megtalálható a mérnök otthonában és maga-készített üvegházában. a mamilláriák népes családjából több mint 200 fajtát őriz. ezek éppen most virágoznak: a rózsaszín, vörös, lila és sárga bimbók most bomlanak ki a mértani szabályossággal elhelyezkedő tüskék közül. a diósgyőri gyűjteményben szépséggel szerepelnek olyan kaktuszfajták is, amelyeket őshazájukban is csak ritkán találnak, vagy éppen a legutóbbi időben fedeztek fel. ilyen például a szárazságot évekig elviselő feketetüskéjű, gömbalaku copiapoban, amely csak chile legsivatagosabb részein fordul elő. /mti/

..-

9.15.10¹⁵

NE

- 9 -

bb. 12. széleskörű tapasztalatcsere bontakozott ki a hazai és a vásár alkalmából itt tartózkodó külföldi szakemberek között

1 sz-hbj/gg/e vg

1961. május 27.

a vásár jó alkalmul szolgál a nemzetközi tapasztalatcsere-re. a külföldiek klubjában a külkereskedelmi vállalatok szakmai, műszaki programot állítottak össze. naponta rendeznek filmvetítéseket, szakmai tanácskozásokat.

egyes magyar külkereskedelmi vállalatok a gépipari tudományos egyesülettel együttesen naponta rendeznek szakmai találkozót, symposionokat a technika házában. a tanácskozások közül kiemelkednek a mezőgazdasági és a szerszámgépekről foglalkozó véleménycserek. a mezőgazdasági gépekről többek között az ndk mérnöki kamarájának két tagja, a szerszámgépekről a párizsi construction mechaniques primar kiküldöttének előadását hallották az érdeklődők. az elektroimpex a magasfeszültségű berendezések, a rádió, televízió és magnetofon gyártásról rendezett szakmai tanácskozást. a vegyipar, valamint a bányagépek gyártásának problémáit a nikex szakmai találkozóján szintén megbeszélték a magyar és a külföldi szakemberek. a chemolimpex egész sor konzultációt rendezett, amelyen több külföldi számolt be a különböző műanyagok gyártásáról, felhasználásáról. /mti/

bb. 14. ismeretterjesztő kisfilmeket készít a borsod megyei tit dokumentációs filmszakköre

vid/fm/ke/e fm

1961. május 27.

a borsod megyei tanács művelődésügyi osztályának kezdeményezésére a tit dokumentációs filmszakköre tízperces rövidfilmeket készít majd a termelőszövetkezetek életéről, a kiváló munkamódszerekről és a jelentősebb kulturális eseményekről. többek között filmre veszik az állattenyésztés fejlett módszereit, az aratóünnepségeket, a borsodi kulturális hetek kiemelt rendezvényeit, a miskolci művésztelep életét, a filmeket a keskenyvetítő berendezéssel ellátott mozikban vetítik az előadások előtt. /mti/

9.25. 10 II

K2

- 10 -

bb. 13. mintegy százmillió forint értékű munkát végzett egy év alatt a tizenharmadik kerületi házkezelési igazgatóság - csaknem ezer lakásba vezették be a gázt

1/vt/rj gg

1961. május 27.

a tizenharmadik kerületi tanács végrehajtó bizottsága megállapította, hogy a házkezelési igazgatóság kezelésében levő bérleményekben 1960-ban csaknem százmillió forint értékű építési, javítási, szerelési, karbantartási munkát végeztek. ez az összeg az évi bérbevételnek majdnem kétszerese. teljesen felújítottak 32 épületet, 2085 bérleménnyel, részleges felújítást végeztek több mint 400 lakóházon.

jelentős feladatokat oldottak meg a házkezelőségek a kerületi lakosság kommunális ellátásának fejlesztése terén is. így például az elmúlt évben csaknem ezer lakásba vezették be a gázt, tizenhárom épületben kicserélték a villanyvezetéseket. az újonnan beállított kályhák, tüzhelyek és gáztüzhelyek száma egy év alatt meghaladta a kétezret.

a kerületben a lakások gondozottabbak, a bérlők tulnyomó többsége jobban vigyáz a lakásokra. mindebben nagy része van a lakóbizottságoknak, amelyek segítséget nyújtanak a bérlemények felülvizsgálatához, javaslatokkal, észrevételekkel fordulnak a házkezelési igazgatósághoz.

szóba került a házfelügyelők munkája is. a házkezelési igazgatóság fontos feladatának tekinti a házfelügyelők rendszeres oktatását, amelyet ősztől szervezett formában meg is kezdenek. a cél, hogy ezzel is segítsék a házfelügyelők munkájában tapasztalható kifogások megszüntetését. /mti/

kk. 15. bronzkori kardvédőkercsek kerültek elő jékén

vid/fm/ke/rj fm

1961. május 27.

jékén, szőlőtelepítés közben 19 bronzkori kardvédőkercs került elő a földből. ilyen szép és nagyszámú leletet ebből a fajtából még nem találtak hazánkban. feltevések szerint bronzműves, vagy vándorkereskedő rejtette el. a gyűjtemény a nyíregyházi muzeumba kerül. /mti/

9.40. 11 II

K2

- 11 -

bb 27. elutazott a csehszlovák parlamenti küldöttség

t bc/tr szb -cz 1961. május 27.

a csehszlovák parlamenti küldöttség, amely zdenek fierlingernek, a csehszlovák szocialista köztársaság nemzetgyűlése elnökének, a csehszlovák kommunista párt politikai bizottsága tagjának vezetésével baráti látogatáson járt Magyarországon, szombaton délelőtt elutazott hazánkból. a küldöttség bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent római sándor, az országgyűlés elnöke, kiss károly, az elnöki tanács elnökhelyettese, vass istvánné, az országgyűlés alelnöke, szakasits árpád és mihályfi ernő, az elnöki tanács tagjai, szarka károly külügyminiszterhelyettes, az országgyűlés tisztikarának több tagja. ott volt a bucsuztatásnál frantisek písek, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete, s a nagykövetség több tagja.

az elutazás előtt zdenek fierlinger bucsuszavakat mondott, a küldöttség nevében köszönetét fejezte ki a szeretetért és figyelmességért, amelyben a csehszlovák nemzetgyűlés delegációját magyarországi tartózkodása során mindenütt részesítették, hangsúlyozta, hogy gazdag benyomásokkal térnek vissza hazájukba, és mint nemzetgyűlési képviselők arra törekednek, hogy a jövőben még szélesebben kibontakozzanak, tovább fejlődjenek a magyar és a csehszlovák nép testvéri kapcsolatai.

római sándor bucsuszavaiban örömeinek adott kifejezést afelett, hogy a csehszlovák parlamenti küldöttség tagjai a magyar nép életével, munkájával megismerkedve pozitív tapasztalatokat szereztek. önök meggyőződhetnek arról - mondotta -, hogy a magyar népben mélyen él a testvéri csehszlovák nép iránti szeretet és barátság, a proletárinternacionalizmus szelleme. most, a bucsuzás pillanatában megállapíthatjuk, hogy az önök baráti látogatása jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy tovább erősödjék, fejlődjék népeink testvéri barátsága.

uttörők virágcsokrokkal kedveskedtek a csehszlovák parlamenti küldöttség tagjainak, akiknek repülőgépe néhány perc múlva elindult csehszlovákia felé. /mti/

10.20. 1105

RE

- 12 -

bb 16. június 23-án kezdődnek a soproni ünnepi hetek

vid fm/ke szb fm

1961. május 27.

a június 23-án kezdődő soproni ünnepi hetek programját összeállította a városi népfőnöki bizottság. tíz kiállítást rendeznek, bemutatják például a soproni üzemek, szövetkezetek termékeit is. kiállítás nyílik sopron munkásmozgalmának történetéről is. a programban szerepel fischer annie zongoraművész nő hangversenye, szabadtéri koncertek a haydn-kertben, fuvószenekari bemutatók, kórushangversenyek, a nemzetközi liszt-bartók versenyen részvevő fiatal művészek bemutatkozása. fellép Sopronban a magyar jégrevü is.

az ünnepi hetek iránt máris nagy az érdeklődés. eddig 15.000 szállásnapot foglaltak le a turistaszállásokon és campingtáborokban. /mti/

.-

bb 17. befejeződött a szombathelyi cipőgyár korszerűsítése - megkésztéreződött a termelés

vid te szb ki

1961. május 27.

a szombathelyi cipőgyár korszerűsítését négy évvel ezelőtt kezdték meg és a munkát most fejezték be. a korszerű termelési követelményeknek nem megfelelő régi épületek helyébe modern, világos műhelyeket építettek. új aljüzemrész épült és hét új futószalag gyorsítja a termelést.

a nagyarányú korszerűsítéssel a gyár az ország belföldi piacra gyártó legnagyobb cipőüzeme lett. a munkafolyamatokat csaknem teljesen gépesítették, kézzel csak kiegészítő műveleteket végeznek. a szabászat kivételével a műhelyekben futószalagrendszerű a gyártás. a gyár napi termelése a négy évvel ezelőttihez viszonyítva megduplázódott. jelenleg naponta tízezer pár, zömmel gyermek- és nőcipő készül a belföldi piacra.

egy hónap múlva elkészülnek a felújított gyár szociális létesítményei is. /mti/

.-

10.35. 11.15

- 13 -

RE

bb 20. ötven ember munkáját pótolják az eddig gyártott öntvény-tisztítókkal - elkészítették a hazai legnagyobb teljesítményű porleválasztót a tatabányai bányagépgyártóban

vid te szb ki

1961. május 27.

a tatabányai bányagépgyártó és javító vállalat kollektívája a győri öntőde és kovácsológyárral közösen két évvel ezelőtt készítette el az első hazai öntvénytisztító gépet. azóta a tatabányai üzemben már nyolc ilyen gép készült el, a többi között a budapesti radiátorgyár, a ganz-mávag és a csepeli fémművek részére. a nagyteljesítményű berendezésekkel nehéz és az egészségre ártalmas, szilikózisveszélyes munkát, az öntvények kézi tisztítását szüntették meg. az eddig gyártott nyolc géppel ötven ember fáradságos munkája vált feleslegessé.

a tatabányaiak, ugyancsak a győriekkel közösen, nemrég elkészítették a legnagyobb teljesítményű hazai porleisztívó berendezést, amelynek nagy előnye, hogy feleannyiba kerül, mint az eddig gyártottak. ez a berendezés a munkahelyek levegőjét vízfűggyőnyön keresztül tisztítja. a magyarországon eddig még nem gyártott első, ugynevezett nedves porleválasztó a győri öntődében tökéletesen bevált, a másodikat most a tatabányai bányagépgyártóban helyezték üzembe. /mti/

--

bb 21. nógrád megye száznál több úttörő csapata készül nyári táborba

vid fm/ke szb fm

1961. május 27.

a nógrádi általános iskolákból több mint száz úttörő csapat indul nyári táborozásra, s mintegy 2500 úttörő veri fel sátrát az ország legjobb helyein. megismerkednek a környék nevezetességeivel. az úttörőcsapatok közösen fedezik 25 állami gondozott társuk táborozási költségeit. /mti/

- 14 -

10.40. 1120

ME

bb 18. a kemencék jobb kihasználásával teljesítik felajánlásaikat a sztálinvárosi martinászok

vid te-lm ki

1961. május 27.

a sztálinvárosi martin acélmű dolgozói az év elején vállalták, hogy negyedévenként kétezer tonna acélt termelnek terven felül. az év első negyedében felajánlásukat teljesítették, áprilisban azonban - kemenceátépítés miatt - körülbelül 1.300 tonnával elmaradtak. májusban ismét jól dolgoznak és érezteti hatását az is hogy áprilisban a 4. számú kemence fürdő felületét két négyzetméterrel megnagyobbították. ezzel az egy műszaki fejlesztéssel a kemence évi termelését tízezer tonna acéllal növelhetik. ebből a kemencéből átlagosan száznegyven tonna acélt csapolnak egy-egy alkalommal, s így terven felül körülbelül száz tonna acélt gyártanak naponta.

a verseny kiszélesedésével és a műszaki intézkedésekkel májusban nemcsak pótolták az áprilisi elmaradást, hanem tetemes előnyt is szereztek. az év eleje óta ugyanis körülbelül 3.500 tonna acélt gyártottak előírásukon felül, mintegy 170 tonnával többet, mint az éves felajánlás első öt hónapra esedékes része.

május első 22 napján a 2-es és a 4-es kemence olvasztótárai dolgoztak a legjobban. /mti/

--

bb 19. nyolcvanhárom zalai község fejlesztési tervét készítették el a népfrontaktívák

vid fm/ke-lm fm

1961. május 27.

a hazafias népfront zala megyei elnöksége mellett működő műszaki bizottság tagjai - építészmérnökök és technikusok - az év elején hozzáfogtak a falvak települési és fejlesztési tervének kidolgozásához. a megyét három részre osztották. az első 83 község távlati fejlesztési terve elkészült, s e községekben már az idén a fejlesztési terv szerint építkeznek. a műszaki bizottság tagjai rövidesen megkezdik a következő 83 község fejlesztési tervének kidolgozását. /mti/

--

11.10. 12.05

- 15 -

ME

bb 22. fejlődnek a gépipari üzemek csongrádban

vid te szb ki

1961. május 27.

csongrád megye ipari termelését eddig elsősorban a környék mezőgazdasági termékeinek feldolgozása az élelmiszeripar és a könnyűipar jellemezte. ezeknek az üzemeknek jelentős fejlesztésén kívül a következő években viszonylag számottevő gépipari jellegű gyárak is kialakulnak.

a megyének mind az öt városában épülnek, vagy bővülnek már az ilyen üzemek. szegeden a kábelgyárat többtízmilliós beruházással fejlesztik, már megkezdték a 12.000 négyzetméteres üzemcsarnok építkezését. a város jelentős üzemévé fejlődik a vasöntőde, amelynek bővítésére harmincmillió forintot költenek. itt újabb nagy öntőcsarnokot építenek, s több mint tízmillió forint értékű automata, félautomata formázó és egyéb gépet szerelnek fel. bővül a kéziszerszámgyár is, már megérkezett hetven korszerű szerszámgyép, s az idén 12 millió forint értékűvel több ipari, mezőgazdasági szerszámot készítenek, mint tavaly.

ipari, mezőgazdasági
makón a gépgyárat ötvenmilliós beruházással modern malomgépgyárra fejlesztik. a meglevő üzemcsarnok mellett még az idén elkészül egy oldalhajó, később pedig újabb üzemcsarnokot, s más üzemrészeket emelnek. az üzem dolgozóinak száma a jelenleginek mintegy duplájára növekszik, s így sok, eddig vidékre járó munkás saját városában talál munkalehetőséget.

hasonló eredményre vezet majd a gépipari üzemek bővítése szentesen is. a kontakta gyár szentesi telepén a dolgozók létszámát a tervek szerint másfélszerre növelik. a vasipari vállalat számára rövidesen ötmilliósi beruházással építenek üzemcsarnokot, s ez az üzem is jelentős számú új férfi munkaerőt alkalmazhat majd. a megye iparilag elmaradott városában, csongrádon, az új szellőzőberendezés gyár területén is nagy, százméteres szerelőcsarnok épül az idén. hódmezővásárhely nagyüzemét, a mérleggyárat is fejlesztik az ötéves tervben. /mti/

..-

11.30. 12.10

- 16 -

Kz

bb 28. kubai kulturális küldöttség érkezett budapestre

t fe/ke szb -cz

1961. május 27.

a magyar-kubai kulturális egyezmény és munkaterv megvitatása és aláírása céljából szombaton kubai kulturális küldöttség érkezett budapestre. a küldöttség tagjai: alejo carpentier, a kubai kormány mellett működő kulturális tanács tagja, carlos herrera, a kulturális minisztérium társadalmi kapcsolatok osztályának igazgatója és martha jimenez, a külügyminisztérium kulturális osztályának helyettes vezetője. a kubai vendégek fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelentek szarka károly, a külügyminiszter helyettes, molnár jános, a művelődésügyi miniszter helyettes, pataki jános, a kulturális kapcsolatok intézetének főtitkára, gács lászló, a magyar rádió és televízió elnöke, valamint a külügyminisztérium, a művelődésügyi minisztérium és a kulturális kapcsolatok intézetének több vezető munkatársa. /mti/

..-

bb 23. a vasi majorokban élő nemzetiségi lakosok művelődéséért

vid fm/ke szb fm

1961. május 27.

a vas megyei művelődési autó valamennyi vasi majorban népszerű. a könyvtárosok nap nap után meggyőződtek arról, hogy a falvakban és a majorokban, tanyákon még sohasem olvastak annyit, mint napjainkban. a nem nemzetiségi vidéken levő rábakovácsi melletti gyula majorban például könyvválogatás közben kiss antalné, az egyik majori asszony megkérdezte őket: módjukban áll-e **anyanyelvén irt** könyvek kölcsönzése. ugyanis ő nemzetiségi faluból került gyula majorba, s régen forgatott a kezében anyanyelvén irt könyvet. a művelődési autó legközelebb **ismét felkereste**

kissné, aki azóta anyanyelvén olvassa a volokalamszki országot, az acélt megedzik című regényeket, népmeséket, novellákat. hasonló eset történt a sándor majorban nemesböd mellett. husz éve él itt muharos béláné, gráci származású asszony. hozzá is művelődési autó vitte el thomas mann eredeti műveit, s rendszeres könyvolvasóvá vált. az esetekből okulva a művelődési autó a magyar könyveken kívül most már a vas megyében élő három nemzetiség nyelvén irt műveket is rendszeresen visz a majorokba. /mti/

..-

11.45. 13.15

- 17 -

Kz

bb 24. huszonkétezen két-és félmillió forint értékű társadalmi munkával segítették a községfejlesztést szolnok megyében

vid fm/ke-lm fm

1961. május 27.

az idén tervszerűen halad a községfejlesztési tervek végrehajtása szolnok megyében. megkezdték építeni a művelődési intézményeket, szociális, egészségügyi létesítményeket. szanda-szöllősen, jászladányban, kunmadarason, jászalsószentgyörgyön, húzzák az új művelődési otthon falait. jászfényszaruon egészség-ház és óvoda, törökszentmiklóson fürdő épül gyors ütemben. korszerű bölcsődét. jászfákóhalmán befejezték a vízvezetékhalozat és a műút építését. karcagon a lenin termelőszövetkezet tagsága egész utcát parkosított. jászárokszálláson továbbfejlesztik a fürdőt és mintegy ezer négyzetméter betonjárdát fektettek le. a községfejlesztési program alapján a tavasszal 114.000 facsemetét és suhángot ültettek. ebben az évben huszonkétezen több mint két és fél millió forint értékű társadalmi munkát végeztek. /mti/

L jászberényben már átadták rendeltetésnek az új huszáróhelyes,

bb 25. a második félévben havonta már csaknem kilencezer köbméter kohósalakot habosítanak diósgyőrön

vid te-lm ki

1961. május 27.

borsod megyében és az ország más tájain a hagyományos módszerek helyett egyre több vidéken alkalmazzák az új építési technológiát és az új lakóházakat előregyártott elemekből szerelik össze. az utóbbi időben különösen sok lakás épült középblokkos rendszerrel. a középblokkos gyártáshoz szükséges habosított kohósalak jelentős hányadát a diósgyőri lenin kohászati művekben állítják elő. az ottani berendezéssel havonta 4.800 köbméter kohósalakot habosítanak, ezzel a mennyiséggel azonban a hazai és külföldi rendelők igényeit nem tudják kielégíteni. ezért a gyár vezetőinek kezdeményezésére az ózdi kohászati üzemek salak-habosítóját áttelepítik diósgyőrbe. ózdon ugyanis az acélmű korszerűsítési munkái miatt a berendezést nem minden esetben tudták teljesen kihasználni, s volt olyan nap, amikor csak negyven köbméter salakot habosítottak.

az új berendezés átszerelési munkáit megkezdték a lenin kohászati művekben. a borsod megyei építőipari vállalat dolgozói már készítik a berendezés elhelyezéséhez szükséges alapokat és úgy számítják, hogy az új habosítót június közepén üzembe helyezhetik. így a második félévben havonta már csaknem kilencezer köbméter habosított kohósalakot állítanak elő diósgyőrön. /mti/

11.57. 13¹⁰

KE

- 18 -

bb. 29. specializált városellátó nagyüzemmé fejlesztik a kertészeti és szőlészeti főiskola tangazdaságát - ülést tartott a főiskola tanácsa

t le-lm mi

1961. május 27.

a kertészeti és szőlészeti főiskola tanácsa szombaton ülést tartott soroksáron, a főiskola tangazdaságában. a leendő kertész-mérnökök gyakorlati képzésében fontos szerepet betöltő tangazdaság eddigi munkáját és fejlesztési tervét vitatták meg.

az 1951-ben létesített tangazdaság tíz év alatt 46 millió forint értékű beruházást kapott, s a tudományos kutatások eredményét realizálja már gazdálkodásában. a tanácsülésen megvitatott tervek szerint most úgy fejlesztik tovább, hogy a hallgatók a gyakorlatban ismerhessék meg a magasabbfokú specializációt s a kertészeti gazdálkodás és agrotechnika leghaladóbb módszereit. az öt éves terv végéig az öntözött terület a mostani 250 holdról kétszeresre növelik, s már nemcsak a zöldségfélék, hanem a takarmánynövények, a szőlő és a gyümölcs nagyrészt is mesterséges csapadékkal termesztik. a mezőgazdaság kemizálása során nagymértékben használnak műanyag- és kőszármazékokat. a legkorszerűbb telepítési és művelési módokat. a tangazdaság néhány év alatt modern zöldség- gyümölcs- és tejtermelő városellátó nagyüzemmé fejlődik; termelési értékét öt év alatt 30-40 százalékkal növeli, a termesztés költségeit pedig 25 százalékkal csökkenti.

a főiskolai tanács megvitatta a hallgatók gyakorlati képzésének néhány kérdését is. az elgondolások szerint tanulmányi idejéből minden hallgató egy teljes termelési évet tölt majd a tangazdaságban, s ez idő alatt elméleti foglalkozásokat is ott tartják meg részükre. /mti/

12.00 13¹⁵

KE

- 19 -

bb 24. huszonkétezen két-és félmillió forint értékű társadalmi munkával segítették a községfejlesztést szolnok megyében

vid fm/ka-lm fm

1961. május 27.

az idén tervszerűen halad a községfejlesztési tervek végrehajtása szolnok megyében, megyszerte építik a művelődési intézményeket, szociális, egészségügyi létesítményeket. szanda-szóllósön, jászladányban, kunmadarason, jászalsószentgyörgyön, húzzák az új művelődési otthon falait. jászfényszaruon egészség-ház és óvoda, törökszentmiklóson fürdő épül gyors ütemben. korszerű bölcsődét. jászfákóhalmán befejezték a vízvezetékhalozat és a műút építését. karcagon a Lenin termelőszövetkezet tagsága egész utcarészt parkosított. jászárokszálláson továbbfejlesztik a fürdőt és mintegy ezer négyzetméter betonjárdát fektettek le. a községfejlesztési program alapján a tavasszal 114.000 facsemetét és suhángot ültettek. ebben az évben huszonkétezen több mint két és félmillió forint értékű társadalmi munkát végeztek. /mti/

L jászberényben már átadták rendeltetésnek az új huszfűrőhelyes,

bb 25. a második félévben havonta már csaknem kilencezer köbméter kohósalakot habosítanak diósgyőrön

vid te-lm ki

1961. május 27.

borsod megyében és az ország más tájain a hagyományos módszerek helyett egyre több vidéken alkalmazzák az új építési technológiát és az új lakóházakat előregyártott elemekből szerelik össze. az utóbbi időben különösen sok lakás épült középblokkos rendszerrel. a középblokkos gyártáshoz szükséges habosított kohósalak jelentős hányadát a diósgyőri Lenin kohászati művekben állítják elő. az ottani berendezéssel havonta 4.800 köbméter kohósalakot habosítanak. ezzel a mennyiséggel azonban a hazai és külföldi rendelők igényeit nem tudják kielégíteni. ezért a gyár vezetőinek kezdeményezésére az ózdi kohászati üzemek salak-habosítóját áttelepítik diósgyőrbe. ózdon ugyanis az acélmű korszerűsítési munkái miatt a berendezést nem minden esetben tudták teljesen kihasználni, s volt olyan nap, amikor csak negyven köbméter salakot habosítottak.

az új berendezés átszerelési munkáit megkezdték a Lenin kohászati művekben. a borsod megyei építőipari vállalat dolgozói már készítik a berendezés elhelyezéséhez szükséges alapokat és úgy számítják, hogy az új habosítót június közepén üzembe helyezhetik. így a második félévben havonta már csaknem kilencezer köbméter habosított kohósalakot állítanak elő diósgyőrön. /mti/

11.57. 13¹⁰

KE

- 18 -

bb. 29. specializált városellátó nagyüzemé fejlesztik a kertészeti és szőlészeti főiskola tangazdaságát - ülést tartott a főiskola tanácsa

t 1e-lm mi

1961. május 27.

a kertészeti és szőlészeti főiskola tanácsa szombaton ülést tartott soroksáron, a főiskola tangazdaságában. a leendő kertész-mérnökök gyakorlati képzésében fontos szerepet betöltő tangazdaság eddigi munkáját és fejlesztési tervét vitatták meg.

az 1951-ben létesített tangazdaság tíz év alatt 46 millió forint értékű beruházást kapott, s a tudományos kutatások eredményét realizálja már gazdálkodásában. a tanácsulésen megvitatott tervek szerint most úgy fejlesztik tovább, hogy a hallgatók a gyakorlatban ismerhessék meg a magasabbfokú specializációt s a kertészeti gazdálkodás és agrotechnika leghaladóbb módszereit. az öt éves terv végéig az öntözött terület a mostani 250 holdról kétezer holdra növelik, s már nemcsak a zöldségfélék, hanem a takarmánynövények, a szőlő és a gyümölcs nagyrészt is mesterséges csapadékkal termesztik. a mezőgazdaság kemizálása során nagymértékben használnak műanyag-fóliát, s így megsokszorozzák a hajtított zöldségfélék koratavaszi és későszüti termesztését. a gyümölcskertészetben üzemi méretekben alkalmazzák a legkorszerűbb telepítési és művelési módszereket. a tangazdaság néhány év alatt modern zöldség- gyümölcs- és tejtermelő városellátó nagyüzemmé fejlődik; termelési értékét öt év alatt 30-40 százalékkal növeli, a termesztés költségeit pedig 25 százalékkal csökkenti.

a főiskolai tanács megvitatta a hallgatók gyakorlati képzésének néhány kérdését is. az elgondolások szerint tanulmányi idejéből minden hallgató egy teljes termelési évet tölt majd a tangazdaságban, s ez idő alatt elméleti foglalkozásokat is ott tartják meg részükre. /mti/

12.00 13¹⁵

KE

- 19 -

e m b a r g ó szombat este 20 óráig!

bb. 26. Losonczi pál földművelésügyi miniszter sajtótájékoztatója a mezőgazdaság időszzerű kérdéseiről

rj ká 1961. május 27.

Losonczi pál földművelésügyi miniszter a kormány tájékoztatói hivatalában rendezett sajtóértekezleten a termelőség-tervezési mozgalom helyzetéről, a jövedelemelosztásról, a mezőgazdasági beruházásokról, a sertésstenyésztésről, a húselállításról és más időszzerű kérdésekről tájékoztatta az újságírókat. több mint 120 kérdésre válaszolt.

- hosszú éveken át folyt a vita arról, - mondotta előljáróban - meg lehet-e oldani egy időben a kettős feladatot: a mezőgazdaság szocialista átszervezését és a termelés színvonalának fenntartását, sőt növelését. immár az élet válaszolt igennel erre a kérdésre.

termelőség-tervezeteink jelenleg 5,1 millió kat. holdon gazdálkodnak, ebből körülbelül 400 000 hold az alacsonyabb típusú szövetkezetek területe. mezőgazdasági termelőség-tervezeteinkben jelenleg 1,002.000 család van, taglétszámuk 1,131000.

a termelőség-tervezetek eredményes gazdálkodását, fejlődését mutatja a közös vagyon növekedése. ennek összértéke a tavaly előtti 6774 millió forintról 12 059 millió forintra növekedett. a tavaly előtti 3500 millióról 6631 millió forintra emelkedett a forgóeszköz-állomány, tehát a félretett takarmány, vetőmag, stb. értéke. ez azt mutatja, hogy a szövetkezeti parasztok egyre tervszerűbben alapozzák meg gazdálkodásukat, jövőjüket. a múlt évben 5064 millió forint értékű beruházást valósítottak meg. a meghatározott 10 százalékkal szemben a jövedelem 18 százalékát fordították a fel nem osztható szövetkezeti alap növelésére. ez is a szövetkezetek erősödését mutatja.

/ folyt. köv. /

10.05.12.15

- 20 -

KE

bb. 26. / Losonczi pál földművelésügyi.....1. folyt./rj

a növénytermelés szerkezete belterjes irányba fejlődött. az előző évi 21,7 százalékról 25,2 százalékra emelkedett például a kukorica vetésterülete. az idén ez az arány valamivel tovább javul, s ez azért is öröndetes, mert félt volt, hogy a tavalyi betakarítási nehézségek visszariasztják a szövetkezetek egy részét a kukorica-vetésterület növelésétől.

tavaly az időjárás kedvezőtlen volt, a kenyérgabona-termés mégis magasabb volt a tervezettnél. a burgonya és a cukorrépa átlagtermése is növekedett. ez azonban még csak a kezdeti lépés, hiszen az állami gazdaságok, amelyek már előbb kialakították nagyüzemi tábláikat, búzából az országos átlagnál csaknem 50 százalékkal magasabb, holdankint 14 mázsa termés érték el, kukoricából 20,2, cukorrépából pedig 176,5 mázsa volt az állami gazdaságok holdankinti termése.

- termelőség-tervezeteinknek mintegy 20 százaléka ma még az átlagosnál gyengébben gazdálkodik. ezek a szövetkezetek holdanként átlagosan mintegy ezer forinttal kevesebbet termelnek az országos átlagnál. most arra összpontosítjuk erőnket, hogy ezek a szövetkezetek mielőbb legalább a közepesek szintjére emelkedjenek, mert a gazdálkodásuk megjavításával nyert termelési többlet értéke elérheti a másfél milliárd forintot. csaknem ezer szakembert küldtünk most gyengébben gazdálkodó szövetkezetekbe, a megyék és a járások is egyik fő feladatuknak tekintik támogatásukat. sok helyen már mutatkozik is az eredmény.

- az ideai tervek készítésekor több termelőség-tervezet panaszkodott az irányszámok sablonos „lebontása” miatt. milyen elgondolások vannak a hiba megszüntetésére? - hangzott a következő kérdés.

- tudják, hogy a barcsi vörös csillag termelőség-tervezet elnöke voltam évekig - hangzott a miniszter válasza. megtörtént, hogy valósággal ajtóstul rontottak be hozzám és kötelezően elő akarták írni, hogy ezt vagy azt vessünk. emiatt végig se hallgattam őket, már azt mondtam, hogy: nem. de ha először érdeklődtek volna, „mondjátok, miből mennyit akartok termelni és mennyit akartok adni a népgazdaságnak?,, kiderült volna, hogy jóval többet, mint amennyit ők akartak megszabni. tudom, hogy máshol is alkalmazták ezt a helytelen módszert. pedig az a helyes, hogy minden termelőség-tervezet először maga alakítsa ki a saját tervét.

/folyt. köv./

10.15.12.20

- 21 -

KE

bb. 26. /losonczy pál földművelésügyi.....2. folyt./rj

a földművelésügyi minisztérium természetesen megkapja a népgazdaság tervének a mezőgazdaságra jutó részét, s ezt megyékre, illetve járásokra „lebontjuk”, ezeket a terveket kell összeegyeztetni a szövetkezetek elképzeléseivel. a tanács dolgozói üljenek le a közös gazdaságok vezetőivel, beszéljék meg alaposan, mit vár tőlük a népgazdaság, milyenek a helyi természeti és üzemi adottságok, - ilyen beható tárgyalás alapján, egyetértésben alakuljon ki a végleges terv. nem árt, ha ilyenkor abban is megállapodnak, hogy a járás milyen anyagi és más természetű segítséget tud adni a szövetkezeteknek. gondolok műtrágyára, gépekre, vetőmagra és egyébekre.

milyen munkadíjazási, jövedelemelosztási módszereket javasol a minisztérium a szövetkezeteknek? - szövege a következő kérdés.

- mindazokat a módszereket helyeseljük, amelyek a szövetkezeti gazdák fokozottabb, jobb munkára ösztönzik, tehát elősegítik a termelés és az áruterelés növekedését, biztosítják hogy a jövedelem elosztása a végzett munka mennyisége és minősége arányában történjék. a múltévi tapasztalatokra épülő javaslatokat fűzetben ki is adtuk: ezek közül minden szövetkezet kiválaszthatja az adottságainak legmegfelelőbbet. több helyen bevezették az idén a pénzügyi részesedést. most gyűjtjük tapasztalatokat, hogy ez a módszer - amit néhány helyen sikeresen alkalmaznak - elterjeszhető-e szélesebb körben. ahol már kialakultak a jövedelemelosztás fejlettebb módszerei, semmiképpen sem lenne helyes, ha visszafelé lépnének. van, ahol családoknak osztják ki művelésre a területet, a premizálással ösztönöznék többtermelésre. van olyan szövetkezet is, ahol kialakult az önelszámolás az egyes termelőegységeknél. nincs helye semmiféle sablonnak: rugalmasan, a helyi adottságoknak megfelelő formákat honosítsanak meg mindenütt. a kialakuló helyes munkaszervezés és premizálás, a realisabb tervezés nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy a növényápolás az idén eddig szervezettebben folyt és minősége is jobb, mint tavaly. bizunk abban, hogy ennek eredménye természetesen fog majd jelentkezni. a primőr-zöltségek és gyümölcsök szedésénél előnyösen érezteti hatását az az intézkedés, hogy a szövetkezetek hitelt kaphatnak a banktól a szedés munkadíjának azonnali kifizetéséhez. a szövetkezeteknek is, a népgazdaságnak is érdeke, hogy minden terményt időben, minél kisebb veszteséggel takarítsunk be.

/folyt.köv./

10.50. 12.25

- 22 -

Se

bb. 26. /losonczy pál földművelésügyi.....3. folyt./rj

- visszatérve a sablon elkerülésére: szakítani kell minden megrögzött szokással, amely nem vált be és nem hoz megfelelő eredményt. bátran, az élet igényei szerint kell irányítani is, dolgozni is. a legfontosabb, hogy mindenütt bátran támaszkodjanak a termelőszövetkezeti tagok helyes kezdeményezéseire, jó tapasztalataira. sokszor megtörténik, hogy a munka szervezésében, a költségek számításában és a munka díjazásában másképp csinálják a dolgot, mint ahogy egyesek az íróasztal mellett elképzelik. a megyei, járási, vagy egyéb szervek, a kérdés tanulmányozásával foglalkozó bizottságok ne kardoskodjanak vég nélkül saját elképzeléseik mellett, ha a vitatott kérdésekben a szövetkezeti parasztok már jó megoldást találtak.

- az irányító szervek munkája ma már más jellegű, mint abban az időben, amikor a szántóterületeken kisüzemek gazdálkodtak. a minisztériumnak az új helyzetben főként azzal kell foglalkoznia, hogy elterjessze a helyes termelési és üzemszervezési módszereket, elősegítse az üzemek szakosítását, a jobb fajták kutatását, közelebb hozza a mezőgazdasági kutatást a termeléshez. emellett természetesen foglalkoznia kell operatív szervező munkával is, de nem bürokratikusán. mondhatom, nem örültem annak, hogy a minisztériumunkból ment ki az az előírás, amely szabályozta, hogyan kell agyümlőcsöveket bekeríteni. ebben az utasításban előírták, hogy a drótkerítés milyen magas lehet, pontosan meghatározták a drótháló lyukbőségét, sőt még azt is, hogy a tartóoszlopot milyen mélyen süllyesszék a földbe, milyen szögben hajlítsák meg a drótot tartó vasat és a drótháló fölött hány centire húzzák ki a tüskésdrótot. a bürokratikus intézkedés iskolapéldája az ilyen. sérti az emberek önértékét, amellyel elveszi az alsóbb szervek önállóságát, arra szoktatja őket, hogy minden esetben felülről várjanak intézkedést. „ha odafönt ilyen okos emberek vannak, mondják meg ugyanigy minden más kérdésben is, hogy mit csináljunk”, az ilyen módszerekkel le kell szokni.

- milyen eredmények mutatkoznak a mezőgazdasági építkezések terén, hogyan kívánják ezeket meggyorsítani?

a miniszter válaszában rámutatott arra, hogy az építési beruházásoknál is nagyobb rugalmasságra, több kezdeményezésre van szükség. termelőszövetkezeteinkben már a múlt évben áttértek az egyszerű szerfás istállóépítkezésre. az idén már 7600 szerfás növendékmarha-istálló sertéshizláló, fiasztató stb. épül, 3600-zal több, mint tavaly. a típus-tervek, vagy nem típus-tervek kérdéseiben még mindig folynak viták az építési szakemberek között. nem kell a drágább megoldást szorgalmazni, ha a szövetkezet saját elképzelése szerint olcsóbban tud építeni. ezért olyasféle megoldást keresünk, hogy előbb a termelőszövetkezetek dolgozzák ki saját elképzeléseiket, s azokat támasszuk aztán alá - a lehetőségeinkhez képest - anyagi alappal.

/folyt.köv./

10.55. 12.30

- 23 -

Se

bb. 26. / Losonczi Pál földművelésügyi.....4. folyt./rj

nem kis feladat a raktározás megoldása sem. a szövetkezeti községekben, ahol már nem volt szükséges külön terményforgalmi raktár fenntartása több helyen már átadták ezeket a termelőszövetkezeteknek. tavalyelőtt csaknem 9 000, tavaly pedig mintegy 8 000 vagon befogadóképességű raktárt vettek át a szövetkezetek. az átadás az idén is folytatódik, de még ez sem szünteti meg a raktározási godnokot. a közös gazdaságoknak ezért ki kell használniuk minden helyi lehetőséget, szükség esetén még a tagok házának padlásterét is.

a mezőgazdaság gépesítésével kapcsolatos kérdésekre válaszolva a miniszter elmondotta, hogy az idei aratáshoz 4970 kombájn, 1310 rendre arató és 4940 kéveköti aratógép áll rendelkezésre. a termelőszövetkezetekben 3200/arató-cséplőgép, 930 rendre arató és 3 880 kéveköti aratógép segíti a munkát, ami azt jelenti, hogy a közös gazdaságok kalászos vetésterületük 57 százalékáról tudják már géppel betakarítani a termést. tavaly ez az arány 45 százalék volt. az állami gazdaságok ebben az évben vetésterületük

98 százalékát géppel aratják. előrehaladt a termelőszövetkezetek saját gépesítése is. a közös gazdaságok tavaly 4270 traktort vásároltak. így az idén vett erőgépekkel együtt ma már csaknem 9000 traktor van birtokukban. sok nehézséget okoz a többféle traktortípus, mert ezeket nem tudjuk zökkenőmentesen ellátni alkatrészekkel. problémát okoz továbbá, hogy a traktorokhoz ma még nincs mindenütt, elég munkagép. arra törekszünk, hogy idővel, erőnkhez képest megteremtjük az erőgépek és a munkagépek helyes arányát.

- nagy gondot fordítunk traktorosok képzésére is. azt szeretnők, ha annyi képzett traktorosunk lenne, hogy amikor erre szükség van, egy percre se álljanak kihasználatlanul a traktorok, a legnagyobb munkaidőben válthassák egymást a gépen. a traktorosoktól azt kérjük, hogy az iskola elvégzése után ne úgy nézzék az életet, hogy felveszik a kék ruhát és utána más munkához már hozzá se nyulnak, csak a traktorhoz. külföldön - nézzék akár Angliát vagy Amerikát is - más munkán is dolgoznak a traktorosok.

- a „görgős ekéről”, feltett kérdésre válaszolva a miniszter hangsúlyozta, hogy a találmány nagyjelentőségűnek látszott, de megállapították, hogy nem minden talajon és nem minden időjárás esetén alkalmazható. szűk beruházási lehetőségeink mellett rátérhetünk-e olyan munkagép gyártására és beszerzésére, amelyek mellé még tartalék ekékről is kellene gondoskodni, hogy azokkal dolgozzunk, amikor a görgős ekével nem lehet?

/folyt.köv./

Se

11.00 12.35

- 24 -

bb. 26. / Losonczi Pál földművelésügyi.....5. folyt./rj

az állattenyésztés alakulásával - ezen belül a hushiánnyal - foglalkozott több kérdés.

- egyáltalán nem helyes - válaszolta - ha a hushiányt csak, vagy éppenséggel elsősorban a mezőgazdaság szocialista átszervezésével hozzák összefüggésbe, ahogyan ezt jónéhányan teszik. amikor még az egyéni gazdaságok voltak döntő túlsúlyban és a termelőszövetkezetek a szántóterületnek még csak egynegyedén sem gazdálkodtak, akkor is előfordult, - nem is egy ízben - hogy nem lehetett elegendő húst kapni. kijelentem, hogy éppen a mezőgazdaság szocialista átszervezése biztosítja majd a probléma végleges megoldását. a számok bizonyítanak. nézzük azoknak a megyéknek ez év márciusi állatszámleltári adatait, amelyek először alakultak termelőszövetkezeti megyékké: győr-sopron, fejér, somogy, szolnok és veszprém megyében az állomány egy év alatt igen jelentősen fejlődött. fejér megyében például 13,2, győr-sopron megyében 36,7, veszprémben 37,1, somogyban 23,7, szolnok megyében 20,5, heves megyében pedig 30,2 százalékkal növekedett a sertésállomány.

kétségtelen azonban, hogy az átszervezés időszakában a kocaállomány erősen csökkent. a múlt év márciusában már csak 409.000 volt a kocaállomány, azaz több mint 100 000 koca szaporulata eset ki, s ez ebben az évben érezteti hatását. az állatszámleltárak gyűjtött adatai alapján a kormány intézkedéseket hozott, ezek égrehajtásának eredményeként a kocák száma ez év márciusára 500 000-re nőtt. az egész sertésállomány is magasabb, mint tavaly, de korösszetétele még nem megfelelő: sok a fiatal jószág. ezeket ma még nem lehet - és nyilván mindenki egyetért velünk abban, hogy nem is szabad - levágni, hanem fel kell hizlalni. sajnos, nálunk még hosszú a hizlalási idő, ezt is figyelembe véve - éppen a szépen fejlődő állomány alapján - azt mondhatjuk, hogy jövő évre már több sertéshúst tud adni a gazdaságra a mezőgazdaság.

intézkedéseinknek és a termelőszövetkezetek növekvő érdeklődésének köszönhetően örvendetesen nő a baromfiállomány. a keltető állományok nem is győzik csibével ellátni a szövetkezeteket és állami gazdaságokat. jelentős anyagi eszközökkel mozdítjuk elő és gyorsítjuk meg a baromfitenyésztés fejlesztését.

/folyt.köv./

Se

11.15. 12.40

- 25 -

bb. 26. / Losonczi pál földművelésügyi.....6. flyt./rj

az állattenyésztés fejlesztését a hustermelés fokozását azzal is előmozdítjuk, hogy gyorsított ütemben megteremtjük a korszerű takarmányozás alapjait. takarmánykeverő üzemeket állítottunk fel és továbbiakat is létesítünk, mert a keverékek iránt ország-szerte igen nagy a kereslet.

az állattenyésztésben természetesen továbbra is fel kell használnunk a háztáji gazdaság árutermelési lehetőségeit és ezt takarmány juttatásával is elő kell mozdítani. termelőszövetkezeteinknek persze arra kell törekedniük, hogy a közös gazdaságban mind több saját tenyésztésű malacot hizlaljanak, s a hizlaláson kívül az eddiginél erőteljesebben foglalkozzanak a tenyésztéssel is.

a növénytermesztés helyzetéről szólva a miniszter elmondta, hogy a gabonavetések jobban teleltek át, mint egy évvel korábban. nagyobb területen vetettünk nagyhozamu buzafajtákat, a rozsvetések ritkábbak, mint tavaly. a koratavasszal elvetett növények kelését eleinte szárazság akadályozta, később azonban az esők igen kedvező hatással voltak. a kéthetes hűvös idő kissé visszavetette a kukorica fejlődését, a jelenlegi terméskilátások általában biztatóak. termésbecslést azonban ne várjanak tőlünk, mert a mezőgazdaságban „kilátásról”, akkor a legjobb beszélni, amikor a termés már a raktárban van. példa erre a tavalyi év, amikor a szépek ígérkező rizs aratása idején olyan nagy esők voltak, hogy a termés nagy része veszendőbe ment.

- milyen közvetlen feladatok vannak most a növénytermelésben?

- az idei tavaszi mezőgazdasági munkák a tavalyinál kedvezőbb körülmények között indultak. ebben közrejátszott a korai kitavaszkodás, a jobb szervezethez a szövetkezetekben. legfontosabb feladat most a növényápolás és a szénabetakarítás, a töszám növelése rendkívül fontos, mert ez a nagyobb átlagtermés nélkülözhetetlen feltétele.

jónak ígérkezik a pillangósnövények: a lucerna, a vöröshere, stb. és a rétek első kaszálása, ezért a termelőszövetkezetek lehetőség szerint már az első kaszálással teremtsék meg a szalastkakarmányalap nagyobb részét. fordítsanak nagyobb gondot a kaszálógépeik jó kihasználására, a széna-vesztésmentes betakarítására, az állványos szárítási mód alkalmazására.
/folyt.köv./

11.25. 12.45

- 26 -

Se

bb. 26. / Losonczi pál földművelésügyi.....7. folyt./rj

az aratás az idén előreláthatóan korábban kezdődik, mint tavaly. éppen ezért máris időszerű a nyári munkák előkészítése, jó megszervezése. a gazdaságok mérjék fel a rendelkezésre álló kézi-, gépi- és fogaterőket. a gépeket, a munkaeszközöket javítsák ki és gondoskodjanak a szükséges tárolóhelyről. helyesen teszik a gazdaságok, ha a munkatorlódás elkerülése céljából mielőbb elkészítik a nyári munkák tervét, s azt a termelőszövetkezet tagsága közgyűlésen meg is vitatja. munkaerőhiány esetén a termelőszövetkezetek - a járási tanácsok közbejöttével kötött szerződés alapján - a nyári betakarításnál megállapodás szerinti munkadíjazással külső munkaerőket is foglalkoztathatnak.

a zöldségellátásra és felvásárlásra vonatkozó kérdésre válaszolva a miniszter közölte: a zöldségfelvásárlást lényegesen elősegíti az az intézkedés, hogy a termelőszövetkezetek a leszerződött terület többletermésére két héttel az átadás előtt pótszerződést köthetnek és az így lekötött árut a felvásárló vállalat köteles átvenni.

a fővárosos mintegy két millió lakosa - illetve vásárlója - személyenként évi egy mázsa zöldséget fogyaszt, ez kb. 30 000 holdon termelhető meg. budapest környékén azonban ennyi zöldségtermő terület nincs. emiatt az árut fejtér, heves, bács, sőt csongrád megye területéről kell a fővárosba szállítani. tovább javítja majd budapest zöldségellátását az üvegházi kertészetek fejlesztése. ezek területe az ötéves tervidőszak végére a jelenleginek mintegy kétszerese lesz.

Losonczi pál végül részletesen válaszolt a falura küldött szakemberek munkájára és a mezőgazdasági szakemberek képzésére vonatkozó kérdésekre.

- a termelőszövetkezetekbe került szakemberek zöme igen derekasan helytállt és eredményesen dolgozik. a minisztérium a jövőben is elősegíti, hogy szakemberek menjenek falura, igyekszik javítani életkörülményeiket, elhárítani a hosszabb időre szóló letelepedésüket nehezítő tényezőket.
/folyt.köv./

11.35. 12.50

-27-

Se

bb. 26. / Losonczy pál földművelésügyi 8. folyt./rj

vannak olyan tervek, hogy a szövetkezeti vezetők tanfolyamokon, illetve levelező oktatás formájában képezzék magukat. a fiatalok mezőgazdasági képzését megkönnyíti, hogy a szocialista átszervezés után egyre több fiatal választja a mezőgazdasági szakmát, mert perspektívát lát benne. az ötéves tevékenységében az egyetemre és a mezőgazdasági akadémiákra, főiskolákra több fiatalembert veszünk fel, s bővítjük a technikai levelező oktatást is. az egyetemre, a mezőgazdasági akadémiákra, valamint a kertészeti főiskolára az 1957/58 -as tanévben felvett 800 helyett tavaly már 1 100 hallgatót vettünk fel, s ezt a számot még tovább növeljük. úgy tervezzük, hogy az 1963/64-es tanévre egyedül a mezőgazdasági akadémiákra már 1 300 hallgatót veszünk fel.

nagyobb gondot fordítunk a mezőgazdasági szakmunkásképzésre is. az ötéves terv keretében mintegy százezer szakmunkást akarunk kiképezni, főként a növénytermelés egyes speciális ágaiban.

az oktatást, egyben a korszerű termelési gazdálkodási módszerek elterjesztését a most létrehozott bemutató üzemek is segítik. a tanácsok járásokonként két- három, az országban összesen

380 bemutató gazdaságot jelöltek ki. ez az elosztás azért is igen jó, mert lehetőséget ad arra, hogy a ma még az átlagosnál gyengébben gazdálkodó termelőszövetkezetek tanulmányozhassák a közelükben lévő, nagyjából azonos adottságokkal rendelkező, jól működő szövetkezetek munkáját. úgy gondoljuk, hogy az így szereshető jó tapasztalatok átvétele - a már említett intézkedések mellett - elősegíti ezeknek a szövetkezeteknek gyorsabb fejlődését, s ilyen módon az egész szocialista mezőgazdaság egyre több terméket tud majd adni a népgazdaságnak./mti/

--

se

11.40. 12.55

- 28 -

bb 30. szombaton több mint százezer látogatót várnak az iparvásárra - a Lengyel népköztársaság nemzeti napja - naponta harmincezren tekintik meg tudományos intézeteink kiállítását - tájékoztató a holland információs irodában

t sz/hbj-te-lm ki

1961. május 27.

Szombaton délelőtt 10 órakor már többezren várták, hogy megnyíljanak a vásár kapui. a vásár iránti érdeklődés egyre fokozódik, szombaton több mint százezer látogatót várnak. a hét végén különösen sok vásárlátogató érkezett vidékről. több vidéki városból és termelőszövetkezetből csoportosan jönnek, hogy tanulmányozzák milyen segítséget nyújt az ipar a mezőgazdaságnak. a vidéki vásárlátogatók száma egyébként már meghaladta a százezret.

naponta körülbelül harmincezren látogatják a magyar tudományos akadémia pavilonját, amely gazdag anyagával a tudomány és az ipar eleven kapcsolatát hirdeti. szombaton az akadémia kiállítási bizottsága sajtófogadáson ismertette a kiállítást. major máté, akadémikus, a kiállítási bizottság elnöke rámutatott, hogy az akadémia első ízben vesz részt a kiállításon.

- múlt évi közgyűlésünkön hangzott el az a kívánságmondotta - hogy az akadémia a kiállításokon való részvételével is dokumentálja a tudomány és az ipar fejlődése közötti szoros kapcsolatot, az elmélet és a gyakorlat egységét. ez a kiállítás is azt mutatja, hogy bár az akadémia intézeteiben elvi, ugynevezett alaputatások folynak, fejlődő szocialista életünk és iparunk igényei máris számos olyan kísérleti eszköz és berendezés továbbfejlesztését követelték meg, amelyek közül az ipar ma már többet kis vagy nagysorozatban gyárt, sőt exportál.

- a kiállítás a természettudományokkal foglalkozó akadémiai intézetek munkásságát összefoglalóan mutatja be. a bejáratnál elhelyezett képek és tablók szimbólikusan felvázolják az akadémia fejlődését a múlt század elejétől napjainkig. ezután következnek az egyes intézmények kiállításai. ezenkívül állandóan filmeket is vetítünk, amelyek az akadémia fejlődésének különböző mozzanataiba, a kutatóintézetek munkájába nyújtanak betekintést, vagy napjaink legérdekesebb természettudományos problémáit ismertetik.

/folyt.köv./

12.50. 14³⁰

KE

- 29 -

bb 30. /szombaton több mint...1.folyt./-lm

az újságírók ezután az egyes intézmények vezető munkatársainak kalauzolásával végigjárták az akadémia kiállítási pavilonját. a központi kémiai kutató intézet a rádióaktív szénrel jelzett szerves vegyületek szintézisét és a rádiószén mérésére alkalmas legújabb műszereit mutatja be. a műszaki fizikai kutató intézet munkásságából a germánium és szilícium kristályok és más félvezető anyagok vizsgálatára konstruált berendezésekről szereznek fogalmat a kiállítás látogatói. ezek a berendezések ma már a híradástechnika minden területén segítik az ipar munkáját. hasonlóképpen figyelemreméltó eredményeket hoztak az ultra-vacuummal folytatott kísérletek. a geodéziai és geofizikai intézetek többek között bemutatták a skálás nagyítót, amely az ásványok és kőzetek nagy nyomás és hőmérséklet alatt történő átalakításának és az ezzel járó folyamatokkal kapcsolatos energiaváltozásoknak meghatározására alkalmas műszer. a számítástechnikai központ az elektronikus számológépet mutatja be. figyelemreméltó a matematikai kutató intézet által kiállított logikai gép, az elektronikus reflexmodell, a hangkésleltető berendezés és a tuberkulózisban szenvedő betegek kompenzációs fokának meghatározására szolgáló orvosi készülék. a központi fizikai kutató intézet gazdag anyagából kiemelkedik a wilson-kamra, az intézet érdekesen és szemléltetően mutatja be a fizikai kutatások fejlődését is. az akadémiai kiadó és nyomda kiállított művei azt a széleskörű tevékenységet állítják a néző elé, amelyet ez a világviszonylatban is magas színvonalu intézmény folytat. a kutatási eszközöket kivitelező vállalat három, világviszonylatban is jelentős készüléket mutat be. az egyik az emberi és állati szövetek, a vér, továbbá a szövetnedvek és mikrobiológiai táptalajok oxigénszintjének meghatározására szolgáló oxigén-tensziómérő. a másik a neothermostat, amely jelenleg a világ legpontosabb ilyen készüléke és nincs az iparnak, a tudománynak olyan területe, ahol ne használnák. a harmadik a nagy laboratóriumok helyettesítésére alkalmas komplett mikro-laboratórium, amelyet a vállalat bognár rezső akadémikus irányításával készített. az atommag kutató intézet munkájából különösen érdekesek az atomrobbantásokkal kapcsolatos elméleti kutatási eredmények. a műszaki kémiai kutató intézet, az akadémia legfiatalabb intézete igen szoros kapcsolatot tart az iparral és eredményeit a vegyiparban máris széles körben hasznosítják.
/folyt.köv./

12.55. *HE*

- 30 -

bb 30. /szombaton több mint... 2. folyt./- szb

az egyetlen nem ipari jellegű kutatóintézet az akadémia kiállításán a rusznák istván vezetésével működő orvostudományi kutató intézet, amely öt osztályának eredményes munkájáról számol be.

a kiállítás kijáratánál elhelyezett tablók megmutatják, hogy 1952-től napjainkig milyen nagymértékben fokozódott a levegő rádióaktív szennyeződése az atomrobbantások következtében és rámutatnak, hogy az emberiség életérdeke a természet erőinek békés felhasználása.

a vásár főarbcára szombaton a fehér-piros zászló került fel, jelezve, hogy most van a lengyel kiállítók nemzeti napja. a lengyel népköztársaság pavilonjában szombaton este fogadást rendeznek. erdős józsefnek, az okisz elnökének meghívására szombaton budapestre érkezett a trompczinszki, a lengyel kisipari szövetkezetek szövetségének elnöke, aki szombaton felkereste a vásárt, és meglátogatta a lengyel pavilont.

szombaton meghívták a sajtó képviselőit a holland információs irodába, ahol dr. hein warnaar hollandia magyarországi ügyvivője jelenlétében richard terlouw, a holland gazdasági minisztérium megbízottja bemutatta kiállításukat, és ismertette hollandia gazdasági életét. beszámolt a tenger visszaszorításának érdekes 20 éves tervéről. nagy programjuk végrehajtás val hét százalékkal növekszik majd hollandia szárazföldjének területe. a magyar-holland gazdasági kapcsolatokról szólva elmondotta, hogy árucseré-forgalmunk évről-évre emelkedik, és kapcsolataink alakulásával **elégodottok** holland gazdasági körökben. úgy látják - mondotta -, hogy árucserénk további növekedésének megvannak a lehetőségei. bemutatták a holland információs pavilonban kiállított tárgyakat, köztük egy új fűtési rendszert, amely iránt nagy érdeklődést tanúsítanak a magyar mérnökök. elhoztak a vásárra egy érdekes technikai megoldásu, ammóniákkal működő, fénymásoló berendezést, valamint különleges, nagyfrekvenciás műanyag-hegesztő gépet.

/folyt.köv./

13.15. *HE*

- 31 -

bb 31. a marart értesíti az utazóközönséget

te-lm ki

1961. május 27.

hogya a balatonon május 28-tól az előnyári menetrend lép életbe. közli továbbá, hogy a személyhajók további intézkedésig tihany-rév kikötőben nem kötnek ki./mti/

--

bb 32. a hazafias népfront országos tanácsának elnöksége meglátogatta az Őrhalmi hazafias népfront termelészövetkezetet

t di/tr szb hk

1961. május 27.

a hazafias népfront elnöksége kállai gyulának, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a hazafias népfront országos tanácsa elnökének vezetésével pénteken a „hazafias népfront, termelészövetkezet” meghívására nógrád megyébe, Őrhalomra látogatott. a vendégeket: szabó pált és z. nagy ferencet, a hazafias népfront alelnökeit, dr. ortutay gyulát, a hazafias népfront főtitkárát, bencsik istvánt, erdei ferencet, mihályfi ernőt, nagy józsefnét, pioker ignácot, szakasits árpádot és vigh imrét, az elnökség tagjait, valamint bihari lászlót, harmati sándort és szatmári nagy imrét, a népfront titkárait a határmenti kis falu lakóinak népes csoportja fogadta. ott volt jakab sándor, az mszmp nógrád megyei bizottságának titkára, hankó jános, a megyei tanács vb elnöke és nagy béla, a megyei népfront-bizottság elnöke. balla istvánnak a tsz elnökének üdvözlő szavai után pöttömnyi utörő, hegedüs jolán köszöntötte az elnökség tagjait, akik ezután megismerkedtek Őrhalom és az alig 18 hónappal ezelőtt alakult termelészövetkezet életével, eredményeivel.

első utjuk a tsz majorságába vezetett, ahol az új épületek egész sora és a jó gondozott, szépen fejlődő állatállomány nagy-szerűen példázta: kifűző eredményekre képes a közösség ereje. ma már 300 szarvasmarha és mintegy 400 sertés gyarapodik a tsz istállóiban. az állattenyésztéshez szükséges épületeket pedig saját erőből, helyi anyagok felhasználásával és a tsz tagjai emelték. a szépen gondozott állatokért sok elismerő szó k. ott a vendégektől, s személy szerint kállai gyulától, a népfront elnökétől, konyó józsef tenyésztés és uhrin józsef, aki rövid idő alatt a megye egyik legjobb sertésgondozójának hírére tett szert.
/folyt.köv./

13.28.

- 32 -

bb 32. /a hazafias népfront... 1. folyt./- szb

a majorságból határjárásra indultak a népfront elnökségének tagjai. a földeken havasi lászló, a tsz agronómusa vette át a szót, aki 1932-től több mint két és fél évtizedig a falu tanítója volt. ő oktatta, nevelte Őrhalom ugyszólván valamennyi 40 éven aluli lakosát. amikor pedig megalakult a közös gazdaság, arra vállalkozott, hogy mezőgazdaszként segíti építeni tanítványait a nagyüzemi gazdálkodás ábc-jének elsajátításában. a volt pedagógus, - ahogy a mintaszerűen áptott földek is bizonyítják - ennek a feladatának is jól megfelelt. tanácsára a tsz többek között 60 holdon meghonosította a kukoricát; eddig ezt sem termesztették Őrhalmon.

a vendégek a földeken először a növénytermesztők egyik csoportját keresték fel. elbeszélgettek márton jános brigádvezetővel és az asszonyokkal, lányokkal. kedves jelenete volt a találkozásnak, amikor az egyik tréfás, csipkefű megjegyzésre pioker ignác és a küldöttség több más tagja kapát fogott. a falu majdnem háromezer holdas határában tett látogatás a 250 holdas burgonyatábla megtekintésével folytatódott, majd a cukorrépa földeken fejeződött be.

a vendégek ezután végigsétáltak Őrhalmon. egy-egy háznál megálltak, s elbeszélgettek a ház népével. kiderült, hogy a faluban minden család rádió és kerékpártulajdonos. tizenötven pedig már motor-kerékpárt is vettek. az elmúlt néhány évben 80 új két-háromszobás családház épült a régiek helyén és szomszédságában. az általános iskola bejáratánál a híres Őrhalmi népviseletbe öltözött menyecskek fogadták a népfront elnökségének tagjait, akik délben a falutól alig néhány kilométerre levő csehszlovákiából érkezett dolgozó paraszttal is találkoztak. a hazafias népfront tsz-szel szocialista versenyben álló ipolyvarbóiak jókívánásait dánóczi ferenc, az ottani közös gazdaság elnöke tolmácsolta.

a hazafias népfront elnökségének tagjai a kora délutáni órákban felkeresték egy-egy tsz-tag portáját - kállai gyula például balla istván meghívásának tett eleget, dr. ortutay gyula pedig varga istván otthonában vendégeskedett - majd résztvettek az iskola udvarán rendezett falugyűlésen. a népes hallgatóság előtt kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront elnöke mondott rövid beszédet. előljáróban megállapította: az Őrhalmi hazafias népfront termelészövetkezet tagjainak szilárd egysége, szorgalma és összefogása a közös célok eléréséért, méltó a névadó hazafias népfront-mozgalomhoz, amely egész népünket magába foglalja a munkás-paraszt hatalom, a szocializmus felépítése nemes eszméinek jegyében. a továbbiakban a mezőgazdaság szocialista átalakításának és belpolitikai életünk időszerű kérdéseivel, valamint a világpolitika újabb eseményeivel foglalkozott.

/ folyt. köv./
13.45.

- 33 -

bb 32. /a hazafias népfrent... 2. folyt./- szb

végül átadta az Őrhalmi termelõszövetkezetnek a hazafias népfrent elnökségének ajándékát, egy televízió készüléket.

Kállai Gyula nagy tüsszel fogadott beszéde után felszólalt még erdei Ferenc, a magyar tudományos akadémia fõtitkára, Belik Gyula, a csehszlovák nemzeti front ipolyvarbói bizottságának titkára és Vigh Imre, a székkutató viharosok termelõszövetkezet elnöke. A falugyûlés második részében a Balassagyarmati palóc-együttesség adott jólsikerült mûsort. /mti/

--

bb 33. idõjárásjelentés

gg-lm

1961. május 27.

a meteorológiai intézet jelenti május 27-én, szombaton délután 13 órakor:

a hõmérséklet csökken

a sarkvidéki származású légtömegek, folytatva dél és kelet felé irányuló elõnyomulásukat, elárasztották észak- és nyugat-európa nagy részét, sokfelé okozva záport, zivatar és szombaton hajnalban több helyen 0 fok alá süllyedt a hõmérséklet. a hideg levegõ határvonala szombaton reggel elérte prágát. európa többi részén általában meleg idõjárás uralkodik, délutáni záporokkal.

hazánkban pénteken változóan felhõs, meleg idõ volt. többfelé, elsõsorban az ország északi felében zápor, zivatar keletkezett. számottevõ csapadék csak az északi határvidék közelében hullott, ahol mennyisége általában 12 milliméter, míg Salgótarjánban 16 milliméter volt. a hõmérséklet a nap folyamán általában 23-26 fokig emelkedett, szombaton hajnalban 9-13 fokig süllyedt. a napsütés idõtartama a keleti részeken általában 3-7, Szegeden azonban 9, Kisvárdán 11, az ország többi részén 9-13, pécsen 14 óra volt. szombaton reggel az északkeleti részeken néhány helyen pár csepp esõ hullott, majd a délelõtti folyamán a felhõzet felszakadozott és a melegedés ott is megindult.

/ folyt. köv./

13.50.

- 34 -

KE

bb. 33./ idõjárásjelentés..... folyt./ lm.

az ország többi részében a délelõtti folyamán napos idõ volt. a hõmérséklet 10 órakor keleten és északkeleten 18-20, máshol 20-23 fok volt.

Budapestben pénteken a hõmérséklet 19 fok volt, 1.0 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. szombaton 12 órakor a hõmérséklet Budapestben 23 fok a tengerszintre átszámított légnyomás 755 milliméter, gyengén süllyedõ irányzat.

várható idõjárás vasárnap estig felhõs idõ, sok helyen esõvel, zivattal. megélénkül, a zivatarok idején erõs szél. szombaton délnyugati, nyugati, vasárnap északnyugati szél. a nappali felmelegedés vasárnap gyengébb lesz.

várható legalacsonyabb éjszakai hõmérséklet 9-13, legmagasabb nappali hõmérséklet vasárnap keleten 21-24, nyugaton 16-20 fok között.

távolabbi kilátások: a jövõ hét elején hûvös idõ, további esõkkel.

a Duna vizállása szombaton délelõtti 11 órakor Budapestnél 380 centiméter. /mti/

--

bb 34. közlekedési hírek

sze szb ki

1961. május 27.

a fõvárosi közlekedési igazgatóság közli, hogy május 30-án, kedden üzemkezdettõl üzemzárhatig a 70-es trolis-járat csak az Erzsébet királyné ut és Teréz templom között, a 78-as trolibusz keleti pályaudvar és Teréz templom között közlekedik. a Teréz templomtól a Bajcsy-Zsilinszky utig autóbusszal bonyolítják le a forgalmat. a Kossuth Lajos tér és a Bajcsy-Zsilinszky ut között trolibusz közlekedés nem lesz. a forgalmi korlátozás a Bajcsy-Zsilinszky ut átépítése miatt vált szükségessé.

x x x

/ folyt. köv./

14.05.

- 35 -

KE

bb. 34. / közlekedési hírek... folyt./ szb.

x x x

a budapesti helyiérdekű vasut igazgatósága közli, hogy távvezeték-hálózati munkálatok miatt május 30-án, 31-én, június hó 1-én és 2-án 0 óra 15-től 3 óra 40-ig a budafok-forgalmi telep - nagytétény - és törökbálinti vonalrészét árammentesítik. ez idő alatt a személyforgalmat a nagytétényi vonalon menetrend szerint közlekedő vonatpótló autóbuszokkal, a törökbálinti vonalon diesel motorkocsikkal bonyolítják le, amelyekre budafok-forgalmi telepen kell átszállni. a járatokon a bhév díjszabás szerinti rendes menetjegyek érvényesek. fenti napokon a munkálatok miatt budafok-forgalmi telepről 2 óra 59 perckor induló p.6-számú törökbálinti vonat nem közlekedik. /mti/

-. -

bb. 35. gáspár sándor látogatása a jános- kórházban

k/gi sr 1961. május 27.

gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a budapesti pártbizottság első titkára fajkos aladárnak, a 12. kerületi pártbizottság első titkárának társaságában szombaton meglátogatta a jános- kórház dolgozóit. a vendégeket dr. takó józsef igazgató- főorvos és dr. heimer ödönné, a kórház mszmp titkára fogadta. a pártvezetőséggel folytatott beszélgetés után gáspár sándor a dolgozóknak beszámolt az időszerű politikai és gazdasági kérdésekről, majd meglátogatta az osztályokat. /mti/

-. -

bb. 36. ülést tartott a központi népi ellenőrző bizottság

k /gi sr 1961. május 27.

a központi népi ellenőrző bizottság szombaton ülést tartott. megtárgyalta és elfogadta az 1961. évi termelőszövetkezeti építési beruházások előkészítésének vizsgálatáról, továbbá az 1961. évi beruházások koncentrálásának és műszaki- gazdasági megalapozottságának vizsgálatáról készült jelentéseket, valamint az általános iskolai napközi otthonok működésének vizsgálatáról készült összefoglaló jelentést. végül meghallgatta és jóváhagyta a kneb elnökségének beszámolóját a legutóbbi ülés óta tett intézkedésekről és elfogadta a kneb harmadik negyedévi munkatervére vonatkozó előterjesztést. ennek alapján ellenőrzi az állattenyésztéssel és az árutermeléssel kapcsolatban hozott kormányhatározatok végrehajtását, valamint a vállalati munkaszervezést és a termelés ütemességét. emellett több utóvizsgálat szerepel a kneb munkatervében. /mti/

-. -

14.35. 15.05

- 36 -

bb 30. /szombaton több mint... 3. folyt./- szb

a lengyel nemzeti nap alkalmából stefan kubaczki, a pavilon igazgatója a következőket mondotta:

- kiállításunkon a látogatók százezrei nézik meg a lengyel ipar termékeit. ebben nyilvánvalóan része van annak a hagyományos rokonszenvnek, amely baráti népeinket évszázadok óta egybefűzi. kiállításunkon az egyes iparágak termékei bizonyára külön-külön is érdeklik a magyar lakosságot. úgy tapasztaljuk, hogy elsősorban a vas- és fémgyártó gépek keltették a legnagyobb figyelmet a szakemberek és a közönség körében. osztatla sikert aratnak használati cikkeink is, köztük a konyha- és gyermekszoba-butor, a 40 literes kis elektromos hűtőszekrény, a tranzistoros zseb-rádió. megnyerte a látogatók tetszését a lengyel szakemberek egyik találmánya, az úgynevezett kret, amely vakond módjára vájat fur a földbe, a berendezés legutóbb egy vasúti töltésen hatolt át bravuros gyorsasággal, mintegy negyven méteres kis alagutat furva. sok látogató figyelmét vonják magára járműiparunk készítményei. a járművek akadályversenyének mindig rengeteg a látogatója.

stefan kubaczki hangsúlyozta: bizonyosak vagyunk abban, hogy a soron következő poznanai vásáron, - amely éppen jubileumi esemény lesz, - most rendezünk harmincadszor nemzetközi vásárt poznanban -, a magyar pavilont éppen olyan nagy érdeklődéssel keresik fel, mint amilyent itt budapesten mi tapasztalunk.

az idei budapesti ipari vásáron bemutat néhány exportra készített kisipari terméket a keti is. sipos istván, a kisipari exportra termeltető iroda igazgatója, a sajtó képviselőinek elmondotta, hogy a vásár idején már több külföldi cég megbízottaival voltak kereskedelmi tárgyalásaik. indiai vevők megvásárolták mind a háromféle típusu faipari gépüket és lekötötték hat kisipari műhely egész évi készítményeit. a ferunion külkereskedelmi vállalat útján sportcikkeket, 15.000 buvár-felszerelést adtak el kubaiban és csehszlovák megrendelőknek. különleges klasszikus műbutorákat angol és amerikai kereskedők vásárolták, ilyen kisipari készítményeket egyébként nyugat-németországba és kanadába rendszeresen szállítanak. a keti tavaly 40 millió forint értékű kisipari készítményt adott át exportra a külkereskedelmi vállalatoknak, a vásár eddigi üzletkötései, és az érdeklődések alapján az idén azonban ennél jóval nagyobb forgalomra számíthatunk - mondotta a keti igazgatója. /mti/

-. -

15,00 16.50

- 37 -

Se

bb 38. képzőállítás nyílt budapest fejlődéséről

sze-lm sr

1961. május 27.

a fővárosi szabó ervin könyvtár központjában szombaton képzőállítás nyílt, amely a török idők óta napjainkig mutatja a budapest fejlődését. /mti/

--

bb 39. dr. doleschall frigyos fogadta a lengyel vöröskereszt küldöttségét

sze-lm sr

1961. május 27.

dr. doleschall frigyos egészségügyi miniszter szombaton fogadta a dr. irena domanska elnöknő vezetésével hazánkban tartózkodó lengyel vöröskereszt-küldöttséget. a baráti eszmecserén résztvett kárpáti józsef, a magyar vöröskereszt főtitkára. /mti/

--

bb 40. a budapesti rendőrfőkapitányság

sze-lm sr

1961. május 27.

bűnügyi szervei elfogták kenderesi lászló 34 éves büntetett előéletű személyt, aki a főváros különböző kerületeiben sorozatosan betöréses lopásokat követett el magánszemélyek kárára. kenderesi lászló a károsultaktól nagymennyiségű ékszert, készpénzt, takarékbetétkönyvet és egyéb értékes tárgyakat tulajdonított el. ügyében a vizsgálat folyik. /mti/

--

15,05 16.00

- 38 -

bb 41. a rendőrség felhívása

ke szb sr

1961. május 27.

sorozatos csalás miatt a rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte nagy györgy /korábban budapest, 16. kerület mátyásföld, szilágyi u. 9. sz., jelenleg budapest 14. kerület dózsa györgy ut 13. sz. alatti lakos/ rolettakészítő kisiparost. nagy györgy az őrd 2. kerület eszter u. 7. szám alatti üzem tulajdonosa, az ország területén részben személyesen, másrészt ügynökei útján megrendeléseket és előlegeket vett fel roletta készítésre, a roletta megrendeléseket jobb esetben csak hónapok múlva, vagy egyáltalán nem teljesítette. a felvett előlegeket felhasználta, illetve elsikkasztotta. a rendőrség felhívja a károsultakat, hogy lakóhelyükhöz kezeső rendőrkapitányságon, rendőroroson, vagy a budai járási rendőrkapitányságon budapest 6. kerület aradi u. 21-23. szám alatt személyesen vagy írásban sürgősen tegyenek feljelentést. a bejelentők vigyék magukkal vagy írásos bejelentés esetén mellékeljék a rolettakészítésre vonatkozó megrendelő levelüket, levélváltásukat, s egyéb bizonylataikat. /mti/

--

bb 42. hivatalos nyereményjegyzék a lottó 21. játékhetéről

k kf/tm szb ki

1961. május 27.

a beérkezett 4,468.179 szelvény között öt találatos szelvény nem volt. négy találatot 21 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 159.577.50 forint. a háromtalálatos szelvények száma 2.079 a nyeremény egyenként 625 forint. a 103.975 kéttalálatos szelvényre egyenként 16.10 forintot fizetnek. /mti/

--

15,10 16.00

- 39 -

bb 43. ujtípusú élelmiszeripari technikusképző főiskola létesül

1 tó/tr-lm ki

1961. május 27.

az élelmiszerügyi minisztérium legutóbbi kollégiuma megtárgyalta az 1960. évi lebonyolításáról szóló jelentést, valamint az ideai beruházások megkezdésének tapasztalatait. megállapították, hogy az ideán megfelelő tervdokumentációkkal kezdődtek a beruházások, így menetközben kevésbé késleltetik majd a változások a beruházások befejezését.

foglalkozott a kollégium az oktatási reform egyes kérdéseivel is. határozatot hoztak, hogy ki kell dolgozni ujtípusú élelmiszeripari technikusképző főiskola szervezésének feltételeit. illetékes helyen javasolják, az ujtípusú főiskolán már ősszel megkezdődjen az oktatás, a terv szerint a három esztendői tanulmányt jelentő főiskolára azok iratkozhatnak be, akik gimnáziumot, szakközépiskolát végeztek.

végül a kollégium megtárgyalta az 1960. évi mérlegbe-számolókat és megfelelő határozatokat hozott./mti/

beruházások

bb 44. autóbussz gyorsjáratok zalaegerszeg és balatonszentgyörgy között

vid te-lm ki

1961. május 27.

a zalaegerszegi 22-es autóközlekedési vállalat vasárnaptól naponta három pár autóbussz gyorsjáratot indít zalaegerszeg-balatonszentgyörgy között, a balatonszentgyörgyről induló, illetve az oda érkező budapesti gyorsvonatokhoz. így lényegesen rövidebb idő alatt és kényelmesebben lehet utazni zalaegerszeg és a főváros között is./mti/

15,18

11

- 40 -

bb 45. az automatizálás magával hozza a munkaidő lényeges csökkentését - a.k. kudrjavcev szovjet professzor előadása győrről

vid te szb ki

1961. május 27.

győrről a mtesz és a tit közös klubhelyiségében szovjet vendég, a.k. kudrjavcev egyetemi professzor, a közgazdasági és műszaki tudományok doktora tartott előadást szombaton „a termelés automatizálása” címmel.

a győri ipari üzemek szakembereinek élénk érdeklődésétől kísérvé ismertette mindenképp az automatizálás helyzetét a szovjetunióban, ezután megvilágította az automatizálás bevezetésével keletkező problémákat a kapitalizmusban, valamint a szovjetunióban, s végül foglalkozott az automatizálás gazdasági értékelésével. kimutatta arra, hogy ma már a nyugaton is elismerik: az első teljesen automata gyárat a szovjetunióban hozták létre 1950-ben. ebben a gyárban dugattyugyűrűket készítenek. azóta nagy fejlődés következett be és ma már széleskörű automatizálásról lehet beszélni a szovjetunióban. kimutatta, hogy míg a kapitalizmusban az automatizálással növekszik a munkanélküliség, a szovjetunióban egyáltalán nem fenyeget ilyen veszély. amerikai szakemberek is elismerik, hogy olyan országban, ahol a termelés üteme évről-évre legalább hét-nyolc százalékkal növekszik, nem kell tartani a munkanélküliségtől, bár bizonyos munkaerő átcsoportosítással számolni kell. a szovjetunióban az évi termelésnövekedés eléri a 10-11 százalékot, az automatizálás terjedésével természetesen nem lesz szükség ilyen ütemű termelésnövekedésre és akkor majd a megoldást a munkaidő csökkentése adja. ez a kommunizmus eszméjével egyező lépés. az automatizálással el lehet érni, sőt meg is kell valósítani az átlagos napi 8 órai munkaidőt, mely esetben 6-7 órát fordíthatnak az emberek önművelésre, szórakozásra. a dolgozók szakképzettségét is fokozni kell, mert az automata gépekhez alacsony képzettségű munkaerő nem alkalmas.

kétórás előadása végén részletesen elemezte, mikor gazdaságos az automatizálás bevezetése, mi a különbség e tekintetben a kapitalista és a szocialista társadalmi rendszerek között, majd válaszolt a hozzá intézett kérdésekre. /mti/

15,22

17

- 41 -

bb 47. megnyitották az 1960 legszebb könyve kiállítását - sajtófogadás a könyvklubban

lv/hné szb sr

1961. május 27.

a könyvklubban szombaton sajtófogadást tartottak az 1960 legszebb könyve kiállítás megnyitása és az elmúlt év könyvművészeti verseny-díjainak kiosztása alkalmából. Lengyel Lajos Kossuth-díjas, a Kossuth Nyomda igazgatója elmondotta, hogy hat éve rendezik meg a versenyt, amely hozzájárult ahhoz, hogy könyvkiadónk munkája évről-évre gazdagabb, színesebb lett. a könyvművészeti bizottság nyolc könyvkategóriában általában öt-öt könyvet díjazott és sok művet megdicsért. az 1960 évi versenyre beküldött könyvek közül ennek alapján a bizottság 42-öt díjazott és 35-nek dicséretet szavazott meg.

a kiadók 1960. évi könyvművészeti versenyében első a magyar helikon, második az akadémia, harmadik az európa, negyedik aóra Ferenc ifjúsági könyvkiadó.

a sajtófogadás után megnyitották a kiállítást - amelyen az 1960. é legszebb könyvei találhatóak - majd kiosztották a versenydíjakat. /mti/

..-

bb 48. műszaki vezetők, pedagógusok tanácskozása győrről a politechnikai oktatásról

vid fm/ke szb fm

1961. május 27.

a műszaki és természettudományi egyesületek szövetségének győri intézőbizottsága és a pedagógusok szakszervezetének győri középiskolai bizottsága rendezésben szombaton politechnikai ankétot tartottak győrről. az ankét résztvevői - üzemek műszaki vezetői, pedagógusok - kicserélték tapasztalataikat és megvitaták azokat a pedagógiai, illetve műszaki problémákat, amelyek a győrről bevezetett politechnikai oktatásban felmerültek. /mti/

..-

15,24 17⁰⁰

- 42 -

bb 46. a fiúk fegyelmezetlenebbek, a férfiak könnyelműbbek - a gyalogosok okozzák a balesetek zömét - a legveszélyesebb hónap: augusztus - őszre bevezetik az iskolások közlekedési őrségét - országos balesetvédelmi kiállítás nyílt

kf/kf-lm ki

1961. május 27.

járműállományunk gyarapodásával ugrásszerűen növekszik az ország, különösen pedig a főváros forgalma. a gépjárműállomány 1938-hoz viszonyítva 11,5 -szöröseire növekedett, a következő években pedig várhatóan 140 000 személy és tehergépkocsi, 10 000 autóbusz és csaknem félmillió motoros közlekedik majd hazánkban. az arra illetékesek igyekeznek megteremteni a közlekedés feltételeit. a felszabadulás óta mintegy 6 500 kilométer korszerű utat építettek országszerte, a fővárosban pedig a nagyobb forgalomnak megfelelően átalakították, illetve átépítik a főbb utonalakokat.

a közlekedés fejlődésével növekszik a közlekedés vezetőinek, irányítóinak a gonnya. szerintük ugyan a forgalom növekedése nem hozza törvényszerűen magával a balesetek növekedését, mert ezek gondossággal, figyelmességgel elkerülhetők, mégis a balesetek száma emelkedik. a közlekedésnek törvényszerűségei, veszélyforrásai és meghatározott szabályai vannak, amelyeket mindenkinek ismerni és a szabályokat megtartani kell. ezeket ismertetik többek között a közlekedés- és postaügyi minisztérium autótulajdonosoké a bajcsy zsilinszky uti dózsa györgy művelődési otthonban rendezett közlekedési balesetelhárítási kiállításán.

az igen szemléltető kiállítás oktató, nevelő jelleggel mutatja be a közönségnek és a járművezetőknek a helyes közlekedést és elrettentő példaképpen a gondatlanság, a vigyázatlanság súlyos következményeit. a kiállítás sokat foglalkozik a főváros nagy forgalmával, annak veszélyeivel, ismerteti hol kell a járművezetőknek, a gyalogosoknak a legjobban vigyázni. táblák ismertetik a baleseti góccokat. a kálvin téren halad át például a legtöbb jármű, óránként több mint kétezer. a rákóczi ut és a nagykörút kereszteződésénél óránként 12 000 ember fordul meg. a baleseteket nézve az év legveszélyesebb hónapja, augusztus, amikor a jármű- és a gyalogos forgalom eléri az évi csúcst. az is kitűnik, hogy a balesetek zömét még mindig a gyalogosok okozzák. a fiúk fegyelmezetlenebbek, a férfiak könnyelműbbek, s ez az oka annak, hogy 60 éves korig a balesetet szenvedettek nagyrésze férfi. külön „beszél”, a kiállítás a gépkocsik, a villamosok, az autóbuszok, a gyalogosok és a gyermekek okozta balesetekről, megrázó képekkel figyelmeztetve a számos közlekedési veszélyre, következményre. a szülők, a felnőttek példamutatását, felelősségét követeli meg például az egyik adat: egy év alatt általában egész iskolára való - nyolc osztályt megtöltő gyermeket ér baleset az utcán. /folyt.köv./

15,30 17⁰⁰

- 43 -

bb 46. /a fiuk fegyelmezetlenebbek...folyt./-lm

a kiállítás egyben tanítja a látogatókat a közlekedés szabályaira, s számos hasznos tanáccsal, javaslattal igyekszik megelőzni a baleseteket. ismerteti például a járművek - baleseti veszélyt magában rejtő - leggyakoribb műszaki hibáit. felhívja a figyelmet, hogy a motorosok - bár nálunk még nem kötelező - különösen országutakon viseljenek bukósisakot. az autófelügyelet javaslatára - külföldi példa alapján - az iskolákban ősszel megszervezik az úgynevezett közlekedési órát. e szerint az iskolák idősebb tanulói iskolába menet és onnan jövet a forgalmasabb kereszteződésekénél ügyeletet tartanak, s a kisebbeket összegyűjtve, csoportosan vezetik át az uttesten. nagy táblán 10 képből álló, számos szabálytalansággal tarkított „kresz-fejtörő”, is kiállítottak, amelynek megfejtői között több mint 12 000 forint értékű jutalomtárgyat sorosolnak ki. ugyancsak az autófelügyelet javaslatára a közlekedési vállalatok a kötelező oktatás egy részét a kiállításon tartják majd meg.

a figyelemreméltó kiállítást szombaton délben Ivóc béla a kpm autóközlekedési főosztályának vezetője nyitotta meg. a kiállítás egy hónapig, naponta 9-21 óra között tekinthető meg, majd az egész anyagot előbb debrecenben, majd az ország többi nagyvárosában is bemutatják./mti/

--

bb 50. veszprémi bábszínház a viharsarokban

vid fm/ke-lm fm

1961. május 27.

szombattól békés megyében vendégszerepel a veszprémi városi bábszínház. a dunántúli bábszínház békéscsabán, békésen, gyulán és sarkadkeresztúron mészöly miklós: a három kis gida című bábjátékát mutatja be a viharsarki gyermekeknek./mti/

--

15.40 17.10

- 44 -

kk

bb 37. megkezdődtek a magyar-kubai kulturális tárgyalások

t fe/gk-lm sr

1961. május 27.

a kulturális kapcsolatok intézetében szombaton megkezdődtek a tárgyalások a hazánkba **érkezett** kubai kulturális küldöttséggel. a tárgyalások célja a két ország közötti kulturális egyezmény és munkaterv kidolgozása és aláírása.

x x x

alejo carpentier, a kubai kormány mellett működő kulturális tanács tagja, ismert kubai író, a küldöttség vezetője a tárgyalások megkezdése előtt nyilatkozott az mti munkatársának.

- küldöttségünk sokat vár az egyezménytől - mondotta. Magyarország a szocializmushoz vezető úton a kulturális intézmények kiépítése terén is számos értékes tapasztalattal rendelkezik. mi ezeknek a feladatoknak megoldása előtt állunk és ezért a magyar tapasztalatok átvételével sokban elősegíthetjük hazánk kulturális fejlődését. a kubai híradástechnikai szakemberek elutazásunk előtt arról tájékoztattak bennünket, hogy Magyarországon vannak a legkiválóbb híradástechnikai szakemberek. szeretnénk a munkaterv alapján az ő segítségüket igénybevenni. a kulturális egyezmény alapján szeretnénk kiépíteni a szorosabb együttműködést a sajtó, a rádió és televízió, a zene- és képzőművészet, valamint az irodalom terén. a magyar zenének már hagyománya van nálunk és ezért is örömmel terjesztenénk Kubában a magyar zenei művek partitúráit. kevesen dicsekedhetnek azzal, hogy Bartók műveit már 1926-ban játszották havannában, ekkor ugyanis én voltam a hangversenyek szervezője. a baritók mikrokozmoszt oktatják ma is a kubai konzervatóriumokban.

- reméljük, hogy a tárgyalások az országaink közötti kulturális kapcsolatok elmélyítését eredményezik - mondotta végül a kubai küldöttség vezetője./mti/

--

14.45. 17.10

kk

- 45 -

bb. 53. megyei uttörőtálatkozó kaposvárott

vid ke/gy/fm

1961. május 27.

a magyar uttörők szövetsége somogy megyei elnöksége az uttörőszervezet megalakulásának 15. évfordulója alkalmából kulturális szemlét és megyei uttörő találkozózt rendezett szombaton kaposvárott. a megye székhelyére sereglett több mint kétezer uttörő délelőtt az ifjuság házából a szabadság parkig a szovjet hősök emlékművéhez vonult- bíró gyula, a kisz megyei bizottságának titkára köszöntötte a vörös nyakkendő-sőket, majd koszorút és virágcsokrokat helyeztek el az emlékmű talapzatán. a koszorúzás után az ifjuság házában megtartott kulturális szemlén több mint 300 uttörő vett részt. a csurgói 2-es számú általános iskola uttörő csapata cigánytáncával megszerezte az első helyet és jutalmul a nyáron a csillebőrci nemzetközi uttörő táborozáson vehet részt.

ugyancsak szombaton nyílt meg a killán györgy ifjusági házban az uttörőmozgalom 15 esztendeje című kiállítás.

/mti/

..

bb. 54. évente százmillió forintot ad a nemzeti jövedelemhez a gyógynövény-gyűjtés és termesztés - érdekes előadások az országos gyógynövény-szimpozion második napján

i vid gg/gy/fm

1961. május 27.

az első országos gyógynövény-szimpozion pécsen szombaton folytatta munkáját. lőrincz csaba és wolf lajos, a kőbányai gyógyszerárugyár kutatói, uskert andor kandidátus, a gyógyszeripari központ munkatársa, novák istván, buzás géza, tóth lászló, háznagy andrás és szendrei kálmán, a szegedi orvostudományi egyetem tanárai, illetve kutatói, dr. rom pál kandidátus az országos mezőgazdasági minőségvizsgáló intézet képviselője, pethes edit, a budapesti orvostudományi egyetem kutatója és baranyai aurél, a baranya megyei gyógyszerügyi központ munkatársa tartott előadásokat a gyógynövények természetéről és feldolgozásáról.

dr- rom pál, a gyógynövénytermesztésben eltöltött három évtizedes munkásságának tapasztalatairól számolt be nagy tetszéssel fogadott előadásában. történelmi visszatekintést adott a hazai gyógynövényfeldolgozó-ipar fejlesztéséről és vázolta a további fejlődés lehetőségeit.

/folyt. köv./

16,00

17¹⁵

- 46 -

bb. 54. / évente százmillió forintot..... folyt./ gy

baranyai Aurót a gyógynövénytermelés baranyai helyzetét vizsgálta. többek között megemlítette, hogy az évenkénti nyolc- tíz vagonos, százmillió forint értékű gyógynövény-termesztésből, illetve gyűjtésből baranya nem veszi ki részét olyan mértékben, amennyire lehetőségei megengednék. a szomszédos somogy, pécs és tolna megyében tíz-tizenöt-ször nagyobb területen termelnek gyógynövényeket, mint a kedvezőbb adottságokkal bíró baranyánál. termőfajakkal rendelkező baranyában, követendő példaként említette a szentesi gimnázium kezdeményezését, ahol a politechnikai oktatás tárgyai közé felvették többek között a gyógynövény-gyűjtést. felsorolta azokat a pécsi, baranya megyei intézményeket, amelyek szintén segíteni tudnak a gyógyításban és népgazdasági szempontból egyaránt hasznos gyógynövénytermesztésben, illetve gyűjtésben. ugyanakkor azt is elmondotta, hogy baranya tájain is mutatkoznak kedvező jelei ezen iparág fejlődésének: szigetvár, siklós környékén, a keleti mecsekben és a dráva mentén a gyűjtésben, a mohács környéki dombokon, a termesztésben ven előrehaladás, így például a bolyi állami gazdaságban illóolajtermő terület van kialakulóban, az idén már 301 holdon termeszt a gazdaság francia levendulát, muskotály-zsályát, zöld kaprot, illetve kerti izsópot. felfigyelt erre a herbária is és erre az évre már megkészenítette baranya gyógynövény-begyűjtési tervét. az eddig beérkezett jelentések szerint az idén már a korábbi terv háromszorosát teljesítik.

a pénteki és szombati napon elhangzott tizenöt értékes előadást követően szombaton délután pécsi városnézésre indultak az első országos gyógynövény-szimpozion résztvevői. vasárnap a mecsek tankáin, a természetben ismerkednek baranya gyógynövény kultúráival.

/mti/

..

bb. 58. kádár jános fogadta a kubai ifjusági delegációt

i tv/tr/gy/sr

1961. május 27.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, államminiszter szombaton fogadta joel iglesiasnak, a kubai ifju felkelők szövetsége elnökének vezetésével hazánkban tartózkodó kubai ifjusági delegációt. a beszélgetésen jelen volt komócsin zoltán, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a kisz központi bizottságának első titkára, és perjesi lászló, a kisz központi bizottságának titkára, a találkozó szívélyes baráti légkörben zajlott le.

/mti/

16,15

17¹⁵

..

- 47 -

bb. 53. megyei uttörőtálkozó kaposvárott

vid ke/gy/fm

1961. május 27.

a magyar uttörők szövetsége somogy megyei elnöksége az uttörőszervezet megalakulásának 15. évfordulója alkalmából kulturális szemlét és megyei uttörő találkozót rendezett szombaton kaposvárott. a megye székhelyére sereglett több mint kétezer uttörő délelőtt az ifjúság házából a szabadság parkig a szovjet hősök emlékművéhez vonult- bíró gyula, a kisz megyei bizottságának titkára köszöntötte a vörös nyakkendő-söket, majd koszorút és virágcsokrokat helyeztek el az emlékmű talapzatán. a koszorúzás után az ifjúság házában megtartott kulturális szemlén több mint 300 uttörő vett részt. a csurgói 2-es számú általános iskola uttörő csapata cigánytáncával megszerezte az első helyet és jutalmul a nyáron a csillebérci nemzetközi uttörő táborozáson vehet részt.

ugyancsak szombaton nyílt meg a kilián györgy ifjúsági házban az uttörőmozgalom 15 esztendeje című kiállítás.

/mti/

..

bb. 54. évente százmillió forintot ad a nemzeti jövedelemhez a gyógynövény-gyűjtés és termesztés - érdekes előadások az országos gyógynövény-szimpozion második napján

i vid gg/gy/fm

1961. május 27.

az első országos gyógynövény-szimpozion pécsen szombaton folytatta munkáját. lőrincz csaba és wolf lajos, a kőbányai gyógyszerárugyár kutatói, uskert andor kandidátus, a gyógyszeripari központ munkatársa, novák istván, buzás géza, tóth lászló, háznagy andrás és szendrei kálmán, a szegedi orvostudományi egyetem tanárai, illetve kutatói, dr. rom pál kandidátus az országos mezőgazdasági minőségvizsgáló intézet képviselője, pethes edit, a budapesti orvostudományi egyetem kutatója és baranyai aurél, a baranya megyei gyógyszeripari központ munkatársa tartott előadásokat a gyógynövények termesztéséről és feldolgozásáról.

dr- rom pál, a gyógynövénytermesztésben eltöltött három évtizedes munkásságának tapasztalatairól számolt be nagy tetszéssel fogadott előadásában. történeti visszatekintést adott a hazai gyógynövényfeldolgozó-ipar fejlesztéséről és válaszolt a további fejlődés lehetőségeit.

/folyt. köv./

16,00

- 46 -

bb. 54. / évente százmillió forintot..... folyt./ gy

baranyai Aurél a gyógynövénytermelés baranyai helyzetét vizsgálta. többek között megemlítette, hogy az évenkénti nyolc- tíz vagonos, százmillió forint értékű gyógynövény-termesztésből, illetve gyűjtésből baranya nem veszi ki részét olyan mértékben, amennyire lehetőségei megengednék. a szomszédos somogy, zala és tolna megyében tíz-tizenötször nagyobb területen termelnek gyógynövényeket, mint a kedvezőbb adottságokkal bíró baranyával, termőfajakkal rendelkező baranyában. követendő példaként említette a szentesi gimnázium kezdeményezését, ahol a politechnikai oktatás tárgyai közé felvették többek között a gyógynövény-gyűjtést. felsorolta azokat a pécsi, baranya megyei intézményeket, amelyek szintén segíteni tudnak a gyógyításban és népgazdasági szempontból egyaránt hasznos gyógynövénytermesztésben, illetve gyűjtésben. ugyanakkor azt is elmondotta, hogy baranya tájain is mutatkoznak kedvező jelei ezen iparág fejlődésének: szigetvár, síklós környékén, a keleti mecsékben és a dráva mentén a gyűjtésben, a mohács környéki dombokon, a termesztésben ven előrehatadás, így például a bolyi állami gazdaságban illóolajtermő terület van kialakulóban, az idén már 301 holdon termeszt a gazdaság francia levendulát, muskotály-zsályát, zöld kaprot, illetve kerti izsópot. felfigyelt erre a herbária is és erre az évre már megkétszerezte baranya gyógynövény-begyűjtési tervét, az eddig beérkezett jelentések szerint az idén már a korábbi terv háromszorosát teljesítik.

a pénteki és szombati napon elhangzott tizenöt értékes előadást követően szombaton délután pécsi városnézésre indultak az első országos gyógynövény-szimpozion résztvevői. vasárnap a mecsék tankán, a természetben ismerkednek baranya gyógynövény kulturáival.

/mti/

..

bb. 58. kádár jános fogadta a kubai ifjúsági delegációt

i lv/tr/gy/sr

1961. május 27.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, államminiszter szombaton fogadta joel iglesiásnak, a kubai ifju felkelők szövetsége elnökének vezetésével hazánkban tartózkodó kubai ifjúsági delegációt. a beszélgetésen jelen volt komócsin zoltán, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a kisz központi bizottságának első titkára, és perjesi lászló, a kisz központi bizottságának titkára, a találkozó szívélyes baráti légkörben zajlott le.

/mti/

..

16,15

- 47 -

bb. 53. megyei uttörőtálkozó kaposvárrott

vid ke/gy/fm

1961. május 27.

a magyar uttörők szövetsége somogy megyei elnöksége az uttörőszervezet megalakulásának 15. évfordulója alkalmából kulturális szemlét és megyei uttörő találkozózt rendezett szombaton kaposvárrott. a megye székhelyére sereglett több mint kétezer uttörő délelőtt az ifjúság házából a szabadság parkig a szovjet hősök emlékművéhez vonult- biró gyula, a kisz megyei bizottságának titkára köszöntötte a vörös nyakkendő-söket, majd koszorut és virágcsokrokat helyeztek el az emlékmű talapzatán. a koszorúzás után az ifjúság házában megtartott kulturális szemlén több mint 300 uttörő vett részt. a csurgói 2-es számú általános iskola uttörő csapata cigánytáncával megszerezte az első helyet és jutalmul a nyáron a csillebércei nemzetközi uttörő táborozáson vehet részt.

ugyancsak szombaton nyílt meg a kilián györgy ifjúsági házban az uttörőmozgalom 15 esztendeje című kiállítás.

/mti/

--

bb. 54. évente százmillió forintot ad a nemzeti jövedelemhez a gyógynövény-gyűjtés és termesztés - érdekes előadások az országos gyógynövény-szimpozion második napján

i vid gg/gy/fm

1961. május 27.

az első országos gyógynövény-szimpozion pécssett szombaton folytatta munkáját. lőrincz csaba és wolf lajos, a kőbányai gyógyszerárugyár kutatói, uskert andor kandidátus, a gyógyszeripari központ munkatársa, novák istván, buzás géza, tóth lászló, háznagy andrás és szendrei kálmán, a szegedi orvostudományi egyetem tanárai, illetve kutatói, dr. rom pál kandidátus az országos mezőgazdasági minőségvizsgáló intézet képviselője, pethes edit, a budapesti orvostudományi egyetem kutatója és baranyai aurél, a baranya megyei gyógyszerári központ munkatársa tartott előadásokat a gyógynövények termesztéséről és feldolgozásáról.

dr- rom pál, a gyógynövénytermesztésben eltöltött három évtizedes munkásságának tapasztalatairól számolt be nagy tetszéssel fogadott előadásában. történeti visszatekintést adott a hazai gyógynövényfeldolgozó-ipar fejlesztéséről és vázolta a további fejlődés lehetőségeit.

/folyt. köv./

16,00

17.15

- 46 -

bb. 54. / évente százmillió forintot..... folyt./ gy

baranyai Aurél a gyógynövénytermelés baranyai helyzetét vizsgálta. többek között megemlítette, hogy az évenkénti nyolc- tíz vagonos, százmillió forint értékű gyógynövény-termesztésből, illetve gyűjtésből baranya nem veszi ki részét olyan mértékben, amennyire lehetőségei megengednék. a szomszédos somogy, békés és tolna megyében tíz-tizenöt-ször nagyobb területen termelnek gyógynövényeket, mint a kedvezőbb adottságokkal bíró bahnajlattal, termőfajakkal rendelkező baranyában. követendő példaként említette a szentesi gimnázium kezdeményezését, ahol a politechnikai oktatás tárgyai közé felvették többek között a gyógynövény-gyűjtést. felsorolta azokat a pécsi, baranya megyei intézményeket, amelyek szintén segíteni tudnak a gyógyításban és népgazdasági szempontból egyaránt hasznos gyógynövénytermesztésben, illetve gyűjtésben. ugyanakkor azt is elmondotta, hogy baranya tájain is mutatkoznak kedvező jelei ezen iparág fejlődésének: szigetvár, síklós környékén, a keleti mecsekben és a dráva mentén a gyűjtésben, a mohács környéki dombokon, a termesztésben van előrehaladás, így például a bolyi állami gazdaságban illóolajtermő terület van kialakulóban, az idén már 301 holdon termeszti a gazdaság francia levendulát, muskotály-zsályát, zöld kaprot, illetve kerti izsópot. felfigyelt erre a herbária is és erre az évre már megkétszerezte baranya gyógynövény-begyűjtési tervét. az eddig beérkezett jelentések szerint az idén már a korábbi terv háromszorosát teljesítik.

a pénteki és szombati napon elhangzott tizenöt értékes előadást követően szombaton délután pécsi városnézésre indultak az első országos gyógynövény-szimpozion résztvevői. vasárnap a mecsek tankán, a természetben ismerkednek baranya gyógynövény kultúráival.

/mti/

--

bb. 58. kádár jános fogadta a kubai ifjúsági delegációt

i lv/tr/gy/sr

1961. május 27.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, államminiszter szombaton fogadta joel iglesiásnak, a kubai ifju felkelők szövetsége elnökének vezetésével hazánkban tartózkodó kubai ifjúsági delegációt. a beszélgetésen jelen volt komócsin zoltán, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a kisz központi bizottságának első titkára, és perjesi lászló, a kisz központi bizottságának titkára, a találkozó szívélyes baráti légkörben zajlott le.

/mti/

--

16,15

17.15

- 47 -

bb 51. kiállítás ukrajna fejlődéséről jászberényben

vid fm/ke-lm fm

1961. május 27.

jászberény termelészövetkezeti város jász muzeumban megnyitották az ukrajna fejlődéséről szóló kiállítást. a gazdag képanyag a fejlődő szocialista köztársaság tizenöt éves eredményeit szemlélteti. a harkoviak ezzel az anyaggal a jászberényiek ajándékát viszonzták, akik a termelészövetkezeti város felszabadulás utáni fejlődését ismertető kiállítást küldték Ukrajnába. /mti/

--

bb 49. ülést tartott az országgyűlési képviselők zalai csoportja

vid fm/ke-lm fm

1961. május 27.

az országgyűlési képviselők zala megyei csoportja szombaton megbeszélést tartott zalaegerszegen. papp károly, a képviselőcsoport elnöke beszámolt a megyei képviselőcsoport-einökök legutóbbi üléséről, majd értékelték az ideai képviselői munkát. az idén mintegy száz községet és üzemet kerestek már fel a zalai képviselők. beszámolt, illetve fogadónapot tartottak. elhatározták, hogy a közeljövőben több termelészövetkezetet és ipari üzemet keresnek fel. június elején például a határvidék egyik délszláv nemzetiségű községébe látogatnak. /mti/

--

bb 52. ballagás a veszprémi vegyipari egyetemen

vid fm/ke-lm fm

1961. május 27.

a veszprémi vegyipari egyetem 37 végzős hallgatója szombaton bucsuzott az alma materiól. a vegyészmérnök-jelölteket szombaton délután dr. polinszky károly, a kémiai tudományok doktora, az egyetem kossuth-díjas dékánja bucsuztatta. a végzős hallgatók a hagyományos ballagás után megkoszorúzták a veszprémi szovjet hősi emlékművet. /mti/

--

16,20

17.15

- 48 -

bb 57. tizenhárom hétvégi kirándulóautóbusz sztálinvárosból a fővárosba és az ország különböző helyeire

vid szf/te vm mi

1961. május 27.

a sztálinvárosi dolgozók közül sokan rándulnak ki hét végén a fővárosba, vagy az ország más tájaira. most szombat-vasárnap tizenhárom autóbuszal körülbelül négyszáz sztálinvárosi és környékbeli dolgozó megy hétvégi pihenésre a fővárosba, a mátrába, a Bükkbe, vagy a Mecsekbe. külön autóbuszok indultak aggtelekre, a mátrába, Lilla üredre, Harkányfürdőre. a fővárosi különjáratok utasai nemcsak az ipari vásárt nézik meg, sokan színházba és a nemzetközi labdarugó mérkőzésre is elmennek. /mti/

--

bb 56. új játszótér építenek a tizenharmadik kerületben

i vg5/tm vm sr

1961. május 27.

az újpesti rakparton és környékén nincs gyermekjátszóter. ezen kíván segíteni a tizenharmadik kerületi népfrentbizottság, amikor új játszótér építését kezdeményezte. nagy számban jelentkeztek társadalmi munkára az érdekeltek körzetek tanácsstagjai, a népfrent-és a nőtanács aktivistái, üzemi és kisipari szövetkezeti dolgozók. az egy hónapra tervezett munkát szombaton délután megkezdték a dunapart és a pozsonyi út között üresen álló egyholdas telken. az építkezést a kerületi tanács építési osztályának szakemberei, valamint a népfrentbizottság műszaki akciócsoportjának tagjai irányítják. /mti/

--

bb 55. gyémánt és arany-diplomát kaptak a mosonmagyaróvári mezőgazdasági akadémia hajdani növendékei

vid hné vm mi

1961. május 27.

szombaton délután tartották meg a negyed éves mezőgazdasági mérnök-hallgatók hagyományos ballagását és valéta-bálját a mosonmagyaróvári mezőgazdasági akadémián. ez alkalommal az akadémia tanácsa gyémánt diszoklevéllel tüntette ki móri kőnig gyulát és papp elemért, akik 60 évvel ezelőtt fejezték be tanulmány aikat az akadémián. nyolcan, akik 50 évvel ezelőtt bucsuztak az alma materiól arany diszoklevelet kaptak. az akadémia idős, volt hallgatóit és a most végzett növendékeket dr. varga jános igazgató köszöntötte. /mti/

--

16,25

17.10

- 49 -

no. 59. hazánkba érkezett a csehszlovák pionír-szervezet küldöttsége

1 Lv/tm/gy/sr

1961. május 27.

a kisz központi bizottsága és a magyar uttorók szövetsége elnökségének meghívására magyarországra érkezett a csehszlovák pionír-szervezet háromtagú küldöttsége. a delegáció tagjai itt tartózkodásuk idején tanulmányozzák a magyar uttoró szervezet életét, munkáját. meglátogatnak uttorócsapatokat, és intézményeket, találkoznak uttoró-vezetőkkel és gyermekekkel, s részt vesznek az uttoró-szervezet fennállásának 15. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségeken.

/mti/

no. 60. huszonötezer kisdobost és uttorót avatnak a gyermeknapon - 30 000 pajtást tüntetnek ki a forradalmi nyomolvasó-jelvényvel - vörös selyemzászlóval jutalmazzák a legjobb uttorócsapatokat

1 Lv/gg/gy/sr

1961. május 27.

a gyermeknap alkalmából a fővárosban és az uttorócsapatok és örsök ünnepségeket rendeznek. egyes kerületekben már szombaton délután megkezdődtek az előkészületek. a 3. kerületben az amphiteatrumban, a régi római színház romjai között tartották meg a kerületi uttorószemlét. a 22. kerületben a pártbizottság székében a felnőtt uttoróvezetők tartottak baráti találkozót, amelyen szöke lajos, a kerületi pártbizottság első titkára üdvözölte a résztvevőket, majd a legjobb csapatvezetőket kitüntették. baráti találkozó volt a 2. kerületi kisz-bizottság titkára köszöntötte az uttoró mozgalmat segítő pedagógusokat és kisz-istákat.

vasárnap délelőtt a fővárosban a kisdobos- és uttoróavató ünnepségeken tízezer kisdobost és 14 000 uttorót avatnak fel kék, illetve piros nyakkendővel; 900 uttorónek adják át „a kiváló uttoró munkáért”, kitüntetést, és 30 000 uttoró veszi át a „forradalmi nyomolvasó jelvényt”, az esze tamás uttorócsapatnak átadják a budapesti pártbizottság vándorzászlaját, az uttorószövetség fennállásának 15. évfordulója tiszteletére rendezett versenyben elért kiemelkedő teljesítményéért. a zrínyi ilona uttorócsapatot és a 10. kerületi pataki istván uttorócsapatot a kisz központi bizottsága vörös selyemzászlajával jutalmazzák. ezenkívül 19 kerület legjobb uttorócsapatainak zászlaját ajándékszalaggal díszítik. a szalagokat a budapesti uttoró elnökség adományozza a kiemelkedő munkáért.

/mti/

16,33

17.45

- 50 -

bb 61. a televízió műsora május 28-án, vasárnap:

gk vm

1961. május 27.

9 óraker: a kisz központi bizottságának üdvözlője az uttorómozgalom megalakulásának 15. évfordulója alkalmából.

9.15: aranyérmes uttorók műsora.

9.30: ifjúsági filmmatiné: a mosoly vonata. magyar kisfilm

2. ösvény a hegyekben. csehszlovák játékfilm. utána :21-es számú magyar híradó

17.20: magyarország- wales. labdarugó mérkőzés

19.15 élő ujság

19.55: vasárnapi vers. csokonai: a reményhez. elmondja: tallós endre.

20.00: prágai tavasz, 1961. átvétel prágából. beethoven: g-dur hármasszónya

21.00: köszönöm, élek. tv-játék. írta gosztonyi jános

22.15: hírek./mti/

bb 62. fogadás a budapesti ipari vásáron részvevő külföldi nők tiszteletére

t ff/gg vm sr

1961. május 27.

a budapesti asszonyok klubja szombaton a vásáron fogadást adott a budapesti ipari vásáron részvevő külföldi nők tiszteletére. a magyar asszonyok nevében dr. lukács lászlóné üdvözölte a vendégeket, majd néhány kisfilmet mutattak be a magyar gyermekek és anyák életéből. a külföldi és magyar asszonyok ezután szívélyes hangulatban ebibesztélgettek./mti/

17.10

- 51 -

bb. 63. a tolna megyei képviselőcsoport ülése

vid fm/ke/gy/fm

1961. május 27.

a tolna megyei képviselőcsoport szombaton bátán tartott ülést, amelyen dr. gyugyi jános, a megyei tanács vb. elnök-helyettese tájékoztatta a képviselőket a falusi népművelési munka eredményeiről. a beszámolót követő vitában többek között felszólalt prantner józsef, az mszmp tolna megyei bizottságának első titkára is.

/mti/

..

bb. 64. időjárásjelentés

tm/gy/mi

1961. május 27.

a meteorológiai intézet jelenté május 27-én, szombaton 18 órakor:

a hőmérséklet ismét csökken

várható időjárás vasárnap estig: felhős idő, sokhelyen esővel, zivatarral. időnként megélénkülő, helyenként erős nyugati, északnyugati szél. a nappali felmelegedés vasárnap gyengébb lesz. várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap: keleten 21-24, nyugaton 16-20 fok között.

távolabbi kilátások: a jövő hét elején hűvös idő, újabb esőkkel.

/mti/

..

bb. 65. megnyílt a váci képzőművészek ötödik csoportkiállítása

k áe/gk/gy/mi

1961. május 27.

a váci vak bottyán múzeumban szombaton délután kiállítást rendeztek a helybeli képzőművészek legújabb alkotásaiból. a kiállítás - amelyet bordácsné naulich lenke, a nemzeti galéria művészettörténésze nyitott meg - a váci festőművészek ötödik szemléje, amelyet nagy érdeklődéssel fogadott a fővárosi képzőművész-világ is.

/mti/

..

18,30

18.55

- 52 -

bb. 66. szántóverseny cegléden

t áe/gk/gy/mi

1961. május 27.

szombaton a cifrakerti állami gazdaságban szántóversenyt rendeztek a ceglédi traktorosok. a versenyre eljöttek pest megye összes gépállomásának vezetői, a termelőszövetkezetek és állami gazdaságok küldöttei, a földművelésügyi minisztérium és a megyei tanács képviselői, a ceglédi gépállomás, a kísérleti gazdaság, a cifrakerti állami gazdaság, a helybeli vörös csillag és kossuth termelőszövetkezet 25 traktorvezetője állt rajthoz, hogy sportszerű vetélkedésben mutassa be a legjobb minőségű gépi szántás módszereit. a két- és három ekevel felszerelt különböző típusú gépeknek egyenként fél holdat kellett felszántaniuk. az elsőséget kizárólag a végzett talajmunka minősége alapján döntötte el a versenybírószám. a verseny első három győztesét - petró jánost, a helybeli gépállomás, kossuth traktorosát értékes díjakkal jutalmazták kiváló teljesítményeiért. a verseny többi résztvevője elismerő oklevelet kapott. a ceglédihez hasonlóan rövidesen sorra kerülő többi helyi versenyek győztesei vesznek majd részt a megyei szántóversenyen, amelynek legjobbjai országos szintű vetélkedésben szereznek majd hírnevet.

/mti/

..

bb. 67. szinpompás viziparádéval megnyitották balatonfüreden az északbalatonparti üdülési idényt

vid fm/ke/gy/fm

1961. május 27.

balatonfüreden szombaton ünnepélyesen megnyitották az észak-balatonparti üdülési idényt. a molónál délután 4 órakor sorakozott fel a szot balatoni flotta diszgyenruhába öltözött legénysége, majd szili imre, a szot üdülési és szanatóriumi főigazgatóságának helyettes vezetője megnyitotta a nyári hajózási évadot. ezután feldiszitett motoros- és vitorláshajók szinpompás felvonulása következett. a szot vitorlás flottája az ünnepség után másfélórás sétautra vitte balatonfüred első üdülővendégeit.

a balatonfüredi szot szanatórium zsufolásig megtelt disztermében este tartották az üdülési évadnyitó ünnepséget, amelyen résztvettek a szot és az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének képviselői. az ünnepség vendégeit fővárosi művészek szórakoztatták, majd a lampionos felvonulásban gyönyörködhetek.

/mti/

..

20,00

20.45

- 53 -

bb 68. bécsi városi tanácsstagok budapesten

k zs/zs vm sr

1961.május 27.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának vendégeként budapesten tartózkodik bécs város husz tanácstagja, akik a budapesti tanácsok munkáját, szervezeti felépítését tanulmányozzák.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága szombaton este a gellért szálló különtermében vacsorát adott az osztrák vendégek tiszteletére. a vacsorán megjelent a budapesti pártbizottság, továbbá a fővárosi tanács és a kerületi tanácsok több vezetője.
/mti/

bb 69. fogadás a török követségen

t bc/hné vm li

1961.május 27.

az 1960 május 27-i törökországi politikai fordulat első évfordulója alkalmából burhan isin, a török köztársaság budapesti követe szombaton este fogadást adott.

a fogadáson megjelent kristóf istván, az elnöki tanács titkára, szarka károly külügyminiszterhelyettes, a politikai, a gazdasági és a kulturális élet számos más vezető személyisége, a külügyminisztérium, a külkereskedelmi minisztérium több vezető munkatársa.

részvett a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja is./mti/

bb 70. fogadás a lengyel pavilonban

t sz-hbj/hné vm li

1961.május 27.

a lengyel nagykövetség és a lengyel pavilon vezetősége szombaton a vásár lengyel nemzeti napja alkalmából fogadást adott. a vendégeket tadeusz dorota kereskedelmi tanácsos és stefan kubacki, a pavilon igazgatója üdvözlötte. a fogadáson részt vett nagy józsef-né könnyüipari miniszter, a magyar politikai és gazdasági élet több vezetője. ott voltak a fogadáson eufrozyna paduchowa, a lengyel nagykövetség ideiglenes ügyvivője, s a budapesti diplomáciai testület több tagja, a külföldi pavilonok igazgatói. a fogadás szívélyes baráti légkörben zajlott le./mti/

20,05 20.50

- 54 -

bb. 71. ünnepélyesen megnyitották az 1961. évi könyvhetet

t v/hné/gy/li

1961. május 27.

szombaton este a zsufolásig megtelt józsef attila művelődési házban megnyitották az 1961. évi ünnepi könyvhetet.

az ünnepségen megjelent marosán györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, orbán lászló, az mszmp központi bizottsága tudományos és kulturális osztályának vezetője, aczél györgy, a művelődésügyi miniszter első helyettese, dr. köpeczi béla, a kiadói főigazgatóság vezetője, darvas józsef, a magyar írók szövetségének elnöke, dobozy imre, a magyar írók szövetségének főtáskára, illés béla, kossuth-díjas író, az írószövetség elnökségének tagja és a kulturális élet több más kiválósága.

az ünnepi beszédet darvas józsef, kossuth-díjas író, a magyar írók szövetségének elnöke mondotta el. hangsúlyozta: - hazánkban az elmúlt esztendőben 550 millió forintért vásároltak könyvet, tehát egy lélekre 55 forint könyvásárlás esik. ez azt jelenti, hogy ezen a téren világviszonylatban élvonalba kerültünk.

az ünnepi beszédet műsor követte az irodalmi színpad rendezésében. az ünnepi könyvhét kiemelkedő alkotásaiból összeállított műsorban közreműködtek ascher oszkár, gáti józsef, horváth ferenc, katona ágnes, kocsis albert, kohut magda, kelen dóra, lászlóffy kata, mádi-szabó gábor, mikes lilla és sándor judit.

az ország számos városában és községében ugyancsak szombaton nyitották meg a könyvhetet.

/mti/

.-.

- v é g e -

21,25

22. 20

Lav

- 55 -

mti b e l f ö l d i h i r e k

1961. május 28.

bb 1. kisdobosok, uttörők, új kisz-tagok avatása - szinpompás
gyermeknap ünnepségek országsszerte

t vt/tr szb Li

1961. május 28.

Ünnepi események egész sora köszöntötte vasárnap a nemzetközi gyermeknapot és az uttörők szövetsége megalakulásának 15. évfordulóját a fővárosban csakugy, mint vidéken. a kisebb és nagyobb gyerekek egyaránt kedvük szerint választhattak a sokféle játék, szórakozási lehetőség között. reggel 9 órakor a párt- és a kommunista ifjúsági szövetség nevében komócsin zoltán, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a kisz központi bizottságának első titkára a rádión köszöntötte a kisdobos, uttörő és kisz-tag avató ünnepi csapatösszejövetelekre iskoláikban egybegyűlt gyerekeket.

a fővárosban a sallai imréről elnevezett 13. kerületi pannonia utcai általános fiúiskolában a szülői munkaközösség uzsonnán látta vendégül az ujonnan avatott, több mint 50 kisdobost. a thälmann utcai általános leányiskolában kisdobosokat, uttörőket, s új kisz-tagokat avattak. ezután mikus sándor kétszeres kossuth-díjas szobrászművész, a képzőművészek szövetségének elnöke leleplezte makarenkó bronzból készült mellszobrát, ifju szabó istván munkácsy-díjas szobrászművész alkotását, amelyet - a gyermeknap alkalmából - szentiványi lajos kossuth-díjas festőművész ajándékozott az angyalföldi iskolának. a pedagógusok és a tanulóifjúság nevében gulácsi józsefné, az iskola igazgatója mondott köszönetet az ünnepségen résztvett képzőművészeknek az értékes ajándékért.

ujpesten, a dózsa stadionban mintegy 20.000-en nézték végig a szinpompás uttörő seregszemlét, valamint a 4. kerületi óvodák növendékeinek és az oktatási intézmények tanulóinak nagyszerű tornabemutatóját, amelyen csaknem ötezren szerepeltek ügyes, ötletes gyakorlatokkal.

a forradalmi nyomolvasó mozgalomban, a jubileumi vállalkások teljesítésében kiemelkedő eredményt elért több fővárosi uttörőcsapat vasárnap vette át ünnepélyes keretek között a budapesti pártbizottság, illetve a kisz központi bizottságának vörös selyemzászlaját. összesen 900 budapesti uttörő részeseült „kiváló uttörőmunkáért”, kitüntetésben, 30.000-en pedig megkapták a forradalmi nyomolvasó jelvényt.

/folyt.köv./

15.15.

15.35

- 1 -